

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 400 lir

Leto XXXVII. Št. 53 (10.875)

TRST, sredi, 4. marca 1981

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Govcu pri Gorenji Trebui, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

MANJŠA UDELEŽBA LE V RIMU IN V NEKATERIH MESTIH NA SICILIJ

Uspela stavka osebja javnih prevozov ohromila mestni promet v vsej državi

Velika zmeda v večjih središčih in ob vpadnicah zaradi večjega pritoka osebnih vozil - Mnogo odsotnih v tovarnah in šolah - Danes sestanek pri ministru za delo

RIM — Vsedržavna stavka osebja javnih prevozov je popolnoma uspela ob skoraj stotodstotni udeležbi (razen v glavnem mestu) uslužbenec avtomobilskih, tramvajskih in drugih služb, ki povezujejo mestne četrti in mesta med seboj in s tujino. Ljudje so bili prisiljeni voziti se v službo ali v šolo z lastnimi prevoznimi sredstvi, kar je povzročilo kaos v mestnih središčih, kjer so se zlasti ob končnih urah ustvarjale prometne kloke, ki so malone zagodili promet. Po drugi strani pa je bilo zaradi stavke v tovarnah, pisarnah in šolah mnogo odsotnih, predvsem med delavci in študenti, ki se vozijo iz bolj oddaljenih predmestij.

V Rimu je bila udeležba manjša, zlasti med vozniki avtobusov, ki so pred kratkim ustanovili avtonomni odbor odbora. Vozila je pa le polovica avtobusov, medtem ko je bila podzemna železnica ustavljena in je prav tako stavkala velika večina osebja pomožnih služb, kar štejejo sindikati za znamenje navezanosti delavcev na enotno zvezo in

odklanjanja cehovskih težaj. Velika prometna zmeda je nastala v Milanu, kjer se ponavadi s podzemsko železnico in avtobusi prevaža v povprečju milijon 700 tisoč ljudi dnevno. Kljub močni okrepitvi motoriziranih patrulj mestnih redarjev so zjutraj in zvečer nastale velike prometne težave v osrednjih predelih mesta in ob predmestnih cestnih vpadnicah.

Podobne težave so bile v vseh večjih italijanskih mestih, z izjemo Messine in Catanie na Siciliji, kjer so posebno močni avtonomni sindikati, ki se stavki niso pridružili in je bila zato udeležba le 20-odstotna. Posebej je vredno omeniti

položaj v Neaplju, kjer so bile težave še večje, ker se je val osebnih avtomobilov stekel v mestno središče, kjer je še 370 ulic zaprtih za promet zaradi posledic potresa. Po drugi strani so se pa tako zbirali lakorniki, ki so uvedli zasebne avtobusne zveze med mestnimi središčem in okolico ter pri tem terjali voznine, ki so bile tudi petkrat višje od rednih.

Po ocenah strokovnega sindikata CGIL je povprečna udeležba presegla 90 odstotkov stavkajočih med 150.000 uslužbenih javnih prevoznih služb. V Piemontu, Lombardiji, Venetiji, Furlaniji - Julijski krajini, Eneji, Toskani in Kalabriji, je bila skoraj popolna, zelo visoka pa povsod, z izjemo Lacije in omenjenih sicilskih mest. Kot je znano je zveza CGIL-CISL-UIL oklicala stavko, ker zahteva finančne izboljšave od 50 do 80 tisoč lir na mesec, čeprav zapade delovna pogodba šele konec leta.

Dosedanja pogajanja z združenjem občinskih podjetij za javne prevoze niso obrodila uspeha, niti po posredovanju ministrstva za delo. Sprčo zaostrojitve boja je pa minister Foschi sklical za danes pogodbene stranke, hkrati se bo tudi sestalo enotno vodstvo strokovnih sindikatov, ki bo odločalo o morebitnih nadaljnjih oblikah boja.

Na področju javnih prevozov se pa v tem tednu obetajo še nadaljevalne težave. Drevo se bo začela protestna stavka na trajektih, ki povezujejo otoke s celino, ki bo trajala do jutri popoldne. Stiriindvajseturno stavko od danes ob 21. uri je oklical tudi avtonomni sindikat železniških strojnikov, katerega zastopniki so se sestali sinoči z ministrom za prevoze Formico, ki jih je skušal pregovoriti, da jo predložijo, ni pa znano s kakšnim uspehom. Zaradi vladnih zamud pri reševanju vprašanja propagande zasebnega podjetja »Citavia« pa na poveljujejo piloti in letalski uslužbenici, ki so člani enotnih sindikatov, vsedržavno stavko za prihodnji petek, 14. t.m., od 13. do 21. ure. (iv)

Pomembno sodelovanje med Italijo in SFRJ na kmetijskem področju

BEOGRAD — Jugoslovansko-italijansko sodelovanje na področju kmetijstva je zelo pomembna oblika stikov v okviru celotnega mednarodnega sodelovanja, prodaja kmetijskih živilskih izdelkov pa bo še naprej eden od temeljnih izvozov artiklov na italijansko tržišče. V sekciji Gospodarske zbornice

Jugoslavije za Italijo so ob tem opozorili, da bi lahko v sosednjo Italijo izvozili več izdelkov te vrste, se posebej pa mesa.

Jugoslovanske delovne organizacije so tudi zelo zainteresirane za tehnološko sodelovanje z italijanskimi družbami, se posebej na področju ribolova in predelave rib. To sodelovanje naj bi uresničili s kooperacijo ali pa s skupnim vlaganjem. (dd)

RIM — Danes se začne v Monte-Catinju tridnevni shod sindikalnih kadrov in delegatov (500 jih bo poslal CGIL, 400 CISL in 300 UIL), na katerem bodo poglobljali vprašanja sestave plač, odpravnin in pokojnin za izdelavo nove sindikalne politike pri reševanju pogodbenih odnosov z delodajalci in z vlado.

Senat obravnava zakon o reformi policije

RIM — Senat je sinoči nekaj po 20. uri odobril 71 členov od 114, ki sestavljajo novi zakon o reformi policije. Novi zakon o reformi je sprejela poslanska zbornica 18. julija lani. Po izročitvi zakonskega osnutka senatu je neki senatni pododbor pripravil vrsto spreminjalnih predlogov, ki jih je potem plenarna komisija sprejela.

Na večeršnjem zasedanju je imel senat na dnevnem redu okoli 200 spreminjalnih predlogov, ki so jih predložili radikalci, mislovi, pa tudi vlada. Spremembe, ki jih bo senat vnesel v zakonski osnutek ne praznujejo v bistvu osnovnih potez nove ureditve policijskih organov, se pravi demilitarizacijo, sindikalizacijo in koordinacijo, dolgotrajno delovnega tedna, vprašanje nadurnega dela, pravila političnega obnašanja itd.

Precej prahu je dvignila obravnava čl. 69, ki govori o obveznosti države, da se zagotovi policijskemu osebju v okviru ustavnih svobod verska skrbstvena služba. Po dolgi debati je bil sprejet spreminjalni predlog sen. Brance, ki predvideva versko skrbstveno službo za osebje v vojašnicah (in podobno) ter v šolah. Debatna o osnutku se bo nadaljevala danes.

PRESEDNIK PREDSEDSTVA SFRJ MIJATOVIĆ V NIŠU

V svetovni javnosti prevladuje zaupanje v razvoj jugoslovanskega samoupravljanja

Ustavitev nenadzorovane rasti cen je neobhodno potrebna, da bi odpravili težave s preskrbo s surovinami in reprodukcijskim materialom

NIŠ — Cvetin Mijatović, predsednik predsedstva SFRJ se je večeraj sestel z gospodarstveniki in političnim aktivom niške regije. Ob tej priložnosti je spregovoril o gospodarski politični situaciji v Jugoslaviji in med drugim poudaril: »Trebalo se je boriti predvsem za ustavitev nenadzorovane rasti cen in s tem odpraviti težave s preskrbo s surovinami in reprodukcijskim materialom, kot tudi težave v preskrbi prebivalstva z nekaterimi najpomembnejšimi proizvodi prehrane in široke potrošnje. To so tudi najbolj pomembna dolgoročna politična vprašanja, ker se neposredno sanasajo na položaj delovnega človeka, njegove življenjske ravni, ekonomske in socialne varnosti. Ko gre za podražitve v prvih dveh letosnjih mesecih ali o zastojih v preskrbi z nekaterimi izdelki, je treba odločno vztrajati, da se ta

ki pojavi razširijo čemur morajo slediti sankcije.

»Problemi, s katerimi se soočamo, so izšli iz nekaterih resno zasledjenosti. Tako se nekateri vprašujejo, ali smo zmogni rešiti ekonomske težave in kritika, sicer dobronamernih oseb, je enostransko usmerjena, recimo na posamezne zvezne in republiške organe, ker napadno razumejo, da drža država v svojih rokah na primer cene, je dejal Cvetin Mijatović. Čeprav jih vodi želja, da se položaj popravi, vidijo rešitev le ali pa pretencio v sprejemu administrativnih ukrepov in tako imenovani centralistični ureditvi. So pa tudi osebe, ki želijo tisto, kar izhaja iz nedolžne uresničevanja ali nedograjnosti našega sistema, predstaviti kot njegovo značilnost in celo govore, da je za ekonomske probleme krivo samoupravljanje,« je dejal Mijatović

in dodal, da nekateri po drugi strani ločujejo ekonomske probleme od razvoja samoupravljanja, pri čemer pa je rezultat enak. Protisamoupravna logika vidi rešitev po eni strani v administrativnih ukrepih in intervenciji države, na drugi strani pa v liberalističnem konceptu kapitalističnega sistema, kljub temu, da praksa tako v Jugoslaviji kot v svetu obe obliki vračaja. Ko pa gre za odkrite nasprotne samoupravljanja in našega sistema v celoti, le-ti želijo poslabšanje položaja in pri tem izhajajo iz že znanega stališča čim slabše, tem bolje. Te osebe pa trenutne težave zlonamerno povečujejo in še bolj črtnjo, obenem pa skušajo vnesti nezaprave v naš sistem in zvezo komunistov. Kot vedno so za njimi številni tuji »dusebrniki«, ki jih »skripi naš razvoj bolj kot nas same in ki stalno proučujejo našo trdnost ter nam napovedujejo negotovo prihodnost.

Odnosi, ki na svetovnem prizorišču prevladujejo do Jugoslavije, pa nasprotno kažejo popolno zaupanje v njeno trdnost. V njen samoupravni razvoj in nevrščeno politiko ter v njeno sposobnost, da uspešno rešuje sedanje ekonomske probleme. V tem svet vidi ne le jugoslovanske, temveč širše interese in zato tudi podpira jugoslovanski program stabilizacije. Reševanje ekonomskih problemov in nadaljnji razvoj samoupravljanja sta enoten proces, eno ne gre brez drugega. Je na koncu poudaril Cvetin Mijatović. (dd)

Vlada LR Kitajske ukrepa proti inflaciji

PEKING — Kitajske oblasti so sklenile občno zmanjšati javne izdatke, da odpravijo proračunski primanjkljaj in zavrejo nastopajočo inflacijo. Za 45 odstotkov so znižali najlože za gradbeništvo, za okrog 13 odstotkov splošne izdatke, vlada je pa tudi izdala državne zadolžitve. Te ukrepe so sprejeli, ker so se predlanskim cene povisale za skoraj 6, lani pa za 0,5 odstotka, hkrati so pa se bolj naraščali dohodki, tako da se je potrošnja dvignila za 11 odstotkov.

RIM — Ministrstvo za industrijo proučuje možnost, da preklicde preprosto uvažanja železarskih proizvodov prek 21 od 33 carinskih mejnih postaj. Največja možnost, da ji vrnejo to pristojnost, ima carinarnica v Tabiji, koder prihaja v Italijo večina tega blaga iz vzhodnih držav.

DOKAZ TRDNOSTI, A OBENEM STATIČNOSTI SOVJETSKE POLITIKE

Centralni komite KP Sovjetske zveze v celoti potrdil dosedanje vodstvo

Leonid Brežnev ostane generalni sekretar - Spremembe le v novem CK Gradnja komunizma in mir v svetu osnovna cilja za prihodnje petletje

MOSKVA — Leonid Iljič Brežnev je bil potrjen za generalnega sekretarja CK KP Sovjetske zveze. Sklep 26. kongresa sovjetske partije ni presenetil političnih opazovalcev, toliko bolj pa jih je presenetilo dejstvo, da so delegati poleg stiriindvajsetletnega voditelja potrdili brez izjem vseh 25 članov politbiroja in sekretariata.

Pobuda nima primera v zgodovini sovjetske partije. Dokaz je absolutne trdnosti sovjetskega vodstva, a obenem tudi popolne statičnosti kmetijske politike. V dokaz strnjivosti sovjetskega partijskega vodstva je glasnik 26. kongresa Leonid Zamiatin izjavil: »Kongres je dokazal strnjivost partije ob svojih voditeljih, enotnost sovjetskega ljudstva, naše popolno zaupanje Brežnevju in njegovim sodelavcem in prepričanje, da bodo nadaljevali z uspešnim delom.

Cisto drugačna pa je ocena, če upoštevamo, da se povprečna starost sovjetskega partijskega vodstva je približuje sedemdeset letom, da so bili potrjeni tudi taki člani, ki so zaradi boleznih dolga obdobja odsotni. Trdnost je v takem primeru le dokaz generacijske statičnosti, Sovjetska partija pa vseeno ni tako kratkovidna, da ne bi pomislila na generacijske zamenjave. V politbiroju in sekretariatu res ni bilo sprememb, kaže pa, da so precej pomladili CK partije in ga tudi številno ojačali, med njimi pa je kar 152 novovzojnih članov. Imena članov novega CK za sedaj niso še znana, zahodni opazovalci pa so prepričani, da bo partija prav tu črpala nove sveže sile.

Isto statičnost v grobem opazimo tudi pri političnih in gospodarskih izbirah za prihodnje petletno obdobje. Dve sta temeljni smernici, ki se ne pretrgata: v celoti: komunistična gradnja sovjetske družbe in mir v svetu. Za uresničitev teh ciljev pa Brežnev zahteva od svojih državljanov večjo zagnanost na delovnem mestu, preseganje in ne samo izvrševanje predvidenih planov, večjo produktivnost in kakovostnejše izdelke. V zamenjavi se bo morala življenjska raven v Sovjetski zvezi dvigniti, sedava če bo država doživela obdobje miru v svetu. Odnosnost gospodarske rasti od položaja v svetu je morda edina novost, kljub temu, da je bila vedno prisotna na vseh kongresih, a so jo tokrat izrečno poudarili. Kot vedno so ocene sovjetskega gospodarstva skrajno optimistične. Država ne doživlja krize, ki je značilna za kapitalistični Zahod, ima dovolj energije in dovolj surovin. Težave v kmetijstvu so le bežno omenili, poudarili pa so prepričanje, da jih bodo odpravili.

Vse v najlepšem redu torej. Sovjetska zveza stopa v prihodnje petletje.

svetu vse ostalo pri starem. Celotno razumevanje do sporazuma »Salt 2« in večja prožnost glede Afganistana spadata v to strategijo.

Moskva je s svojega kongresa ponudila Zahodu roko in sedaj čaka na odgovor. Prve reakcije so bile do sedaj skrajno previdne. Nova Reganova administracija je vnesla v svetovna dogajanja nove metode, jasne opredelitve, ki pa so Moskvi razumljivejši od Carterjeve omahljivosti in čudnosti. Ob vsem tem pa obstaja resnična nevarnost, da bo zahodna Evropa potisnjena ob stran, da bo sta velesil ponovno krojili usodo sveta. Arzarski zavezniki, predvsem pa zahodni gospodarski krogi bi radi odpravili to nevarnost, saj se zavedajo, da bi imeli od sožitja, koristi vsi, predvsem pa industrializirana Evropa. (voc)

BENETKE — Od sobote bosta obnovili redno trajektno prago med Benetkami in Splitom motorni ladji

»Tiziano« in »Tintoretto« javne pomorske družbe »Adriatica«.

Donat Cattin ni zadovoljil sodnikov

TURIN — Večraj so turinski orisovalci končali zasliševanje bivšega voditelja teroristične organizacije prima linea Marca Donat Cattina. Danes ga bodo zaslišali še florentinski sodniki, ki ga obtožujejo napada na mestni zapor »Le Murate«. Tako sodniki kot Donat Cattinovi zagovorniki niso hoteli odgovorjati na vprašanja številnih časnikov, ki so se zbrali nred turinsko sodno palačo. Vendar pa kaže, da z odgovori nadelega terorista sodniki niso povsem zadovoljni. Donat Cattin naj bi sicer priznal vse zločine, ki jih je zagrešil, ni pa povedal imena »sodelavcev«, ki so sodelovali pri terorističnih akcijah.

POPISOVALCI BODO NA MEŠANIH PODROČJIH MORALI OBVLADATI OBA JEZIKA

Popis prebivalstva v Sloveniji bo posvetil posebno pozornost narodnostni podobnosti SRS

LJUBLJANA — Kot je znano bo v Jugoslaviji popis prebivalstva izveden med 1. in 15. aprilom, s tem da bodo popisovalci upoštevali stanje 31. marca popoldne. Popis bo kot podobne akcije v večini držav sveta v letošnjem letu dal podatke o številu prebivalcev, o številu stanov, gospodinjstev, o izobrazbi, gospodarski strukturi prebivalstva kot tudi o narodnostni podobnosti države. Posebno glede slednjega je bilo priprave na popis v Jugoslaviji nadvse pozorne, saj jugoslovanska skupnost narodov in narodnosti priznava obstoj 18 takih skupnosti. Velika obsejnost glede tega vprašanja je narekovala parljivost tako pri sestavljanju vprašalnikov,

kot pri izbiranju popisovalcev in bo terjala precej tenkočutnosti tudi pri obdelavi podatkov.

V Sloveniji živijo narodnostne skupnosti, kot je znano, na dveh območjih in sicer na obali in v Istri italijanska in v Prekmurju madžarska narodnostna skupnost. Na teh območjih bodo popisne listine v dveh jezikih, torej drugačne, bolj izpolnjene kot pred desetletji, ko je bila popisna listina napisana v jeziku večinskega naroda, dodan pa je bil njen prevod v jezik ustreznih narodnostnih skupnosti. Vsi popisovalci brez izjeme bodo morali na teh dveh območjih obvladovati oboje jezika, ter pri popisovanju uporabljati listega, ki ustreza občanu, katerega popisuje. Da bo temu res tako, odgovarjajo republikanski vodni za statistiko, ki je glavni nosilec popisa, občinske popisne komisije, ki bodo morale izbrati popisovalce z znanjem oboje jezikov in take, ki dobro poznajo lokalne razmere. Popisovalci so dobili stroge instrukcije, da nikakor ne smejo vpivati na odločitve občana glede njegove narodnosti. Izjasnjevanje občana, ki se lahko med drugim odloči tudi tako, da narodnosti sploh ne navede ali pa da se izjavi v rubriki narodnost kot »jugoslovanski« in drugi zakoni jamčijo popolno svobodo občanov pri izjasnjevanju glede narodnosti in vsak po sebi, da bi popisovalci vpilval na odločitve o tem bo tretiran kot kaznivno dejanje z vsemi sodnimi posledicami.

Narčovalci popisa se zavedajo, da bo zlasti pri opredeljevanju za ali ono narodnost kot tudi pri opredeljevanju za tak ali drugačen materin jezik priložnost za popisom do določenih nejasnosti oziroma nelahkih odločitev. V rubriki »materin jezik« je predviden samo en odgovor ki pa ni nujno dobeseden, torej ne pomeni nujno jezika, ki ga govori mati, lahko je to jezik, ki ga govori oče. Do teh dilem bo prišlo zlasti v narodnostno mešanih zakonih pri opredeljevanju narodnosti in jezika otrok, ki se niso do polnili 15 let in torej niso dolžni sami odgovarjati, oziroma odločati o teh vprašanjih. Popisovalci so seveda tudi v teh primerih dolžni prepušiti odločitev staršem, četudi bo dilema pri marsikaterih še tako velika.

Republiški zavod za statistiko se je posebej pripravil tudi na nekatere razlike, ki glede občanov narodnosti živčev v Sloveniji izhajajo iz zgodovinskih in socioloških pogojev.

nost. Značilno je namreč, da madžarska narodnostna skupnost živi bolj strnjeno od italijanske na obali in v Istri in bodo to upoštevali tudi pri izbiri popisovalcev in vrednotenju njihovih dela.

Narčovalci popisa vsekakor poudarjajo, da so v vseh ozihrh organizirali popis tako, da nihče ne bo dobil občutka, ki je pri takih akcijah nehoti tolikokrat navzoč, namreč občutka politizacije, saj je seveda tudi namen samega popisa povsem drugačen. Dobljeni rezultati bodo dobrodošli instrument pri načrtovanju naslednjih družbenih akcij, nikakor pa ne bodo kot to niso bili niti doslej instrument za določanje večjih ali manjših pravice, se posebej to velja za narodnosti.

V podporo tej trditvi in takšni usmeritvi se podatke, da bodo v kasnejši obdelavi podatkov obravnavali vseh 18 narodnostnih skupin v Jugoslaviji po enotnem ključu in ne kot doslej, ko je izvajanje nekaterih dajalo občutek, da gre za privilegirane narodnosti. Program obdelave podatkov sicer še ni v celoti izdelan, vendar so že zdaj jasne nekatere stvari: na primer da bodo prvi podatki — to so podatki o številu prebivalstva — znani najkasneje 15 dni po končanem popisu, da pa bodo podatki, ki zadevajo strukturo prebivalstva in njegovega gospodarstva v celoti znani šele konec leta ali še kasneje. So dolga elektronska oprema bo pri sedanjem popisu dala raziskovalcem nove možnosti in primerjavi s prejšnjimi popisi. Omogočila bo bolj fleksibilno obdelavo in bo s kombinacijo odgovorov dala tudi podatke, ki jih ob prejšnjih popisi ni bilo mogoče dobiti. Ko bodo glavni podatki popisa »obdelani«, bo vsaka republika podatke v računalniški obliki uporabila za svoje posebne potrebe.

JURE PEVGOV

AMERIŠKO VMEŠAVANJE V SALVADORU SE ČEDALJE STOPNjuje

ZDA NAPOVEDALE NOVO POMOČ SALVADORSKI VOJAŠKI HUNTI

V Srednjo Ameriko bo dopotovalo nadaljnjih 20 vojaških svetovalcev - Predsednik salvadorske vlade Duarte je sprejel predlog socialistične internacionale

NEW YORK — Ameriško vmešavanje v salvadorsko notranje zveze je dan za danem vedno bolj očito. Ameriški State department je večeraj napovedal, da namerava doposlati v podporo Duartevemu režimu nadaljnjih dvajset vojaških svetovalcev, povečati pa bodo tudi vrednost posilk orožja, ki sedaj že presegata 25 milijonov dolarjev.

Državni tajnik Alexander Haig je nove vojaške ukrepe skušal opravičiti med večeršnjim zasedanjem za zaprtimi vrati odbora za zunanje zadeve. Dejal je, da ZDA ne nameravajo ravnodušno dopuščati osvobodilnih bojev, ki jih podpira jo komunisti naše poloble.

Vendar pa je odločitev Reaganove uprave, da s konkretnimi sredstvi podpira salvadorsko hunto, nalezela na precejšen odpor številnih članov ameriškega kongresa. 44 članov demokratske stranke je naslovilo na predsednika Reagana protestno brzojavko, v kateri je rečeno, da poslanci neugodno ocenjujejo težnjo sedanje uprave po vojaški rešitvi sporov v Salvadorju in Idriji, da je korist ZDA spodbujati dialog med opozicijskimi silami in hunto za mirolovno rešitev upora. Demokratski poslanci očrnjujejo Reagana, naj se ne spušča v vojaške avanture, ki bi lahko privedle do nove svetovne vojne.

Da bi vsaj delno pomiril negotovost med naprednimi člani ameriškega kongresa, je Haig ukazal vojaškim svetovalcem, ki so že dopotovali v El Salvador, naj se ne pustijo neposredno vpletati v spopade med vladnimi oboroženimi silami in gerilici. Vendar pa obsej orožja, ki so ga odposlali v Srednjo Ameriko daje slutiti, da vloga ZDA v Salvadorju ni le zgolj opazovalnega značaja. Redna salvadorska vojska se je namreč okrepila z ameriškim helikopterji, raznimi oklopnimi vozili, radarmi, posilovalnimi napravami in lahkim orožjem. Skupno je trenutno v Salvadorju 45 svetovalcev.

Manj bojevitve pa so vesti, ki prihajajo s prizorišča sedanjih trenj v Srednji Ameriki. Predsednik salvadorske vlade José Napoleon Duarte je namreč ugodno ocenil predvečerajšnji poziv socialistične internacionale in izjavil, da je pripravljen sestati z zahodnonemskim socialdemokratskim voditeljem Willyjem Brandtom. Vendar pa je hkrati v Mehiki predsednik demokratsko-revolucionarne fronte, socialdemokrat Guillermo Ungo dejal, da so pogajanja z Duartejem urenost nemišelnost, saj naj bi bil le-ta marioneta v rokah vojnaropoložnih generalov. (ak)

Nov vzpon tečaja dolarja: 1.046 lir

RIM — Vzpon tečaja ameriške valute se nadaljuje, ob nihanjih, ki so ga v preteklih tednih nekoliko zaustavila. Večraj je dolar dosegel v Italiji novo rekordno vrednost 1.046 lir, podobno okrepitev tečaja so pa zabeležili tudi do drugih evropskih valut na borzah v Frankfurtu, Parizu, Zuerichu in Londonu. Tečaj italijanske valute je poslabšal v odnosu do švicarskega franka, ki je večeraj veljal 523 lir in zlasti do angleškega funta, ki se je prodajal za nekaj več kot 2.284 lir. Pri teh gibanjih se je cena zlata nekoliko ustalila na 465,25 dolarja za unco.

KAIRO — Egiptovske oblasti so večeraj razglašile ozadje nenadne smrti notranjega ministra in vrhovnega poveljnika vojske Badawija. Helikopter, na katerem je potoval skupno z nekaterimi drugimi generali in polkovniki je zaradi nenadne peščne nevihte nekaj sekund po vzletu strmoglavil

MADRID — Na konferenci o evropski varnosti in sodelovanju je SZ predlagala začetek pogajanj o vojaškem popuščanju in razorožitvi, ki naj bi zajemalo celotno evropsko ozemlje, kar je bila sprva precej odločna zahteva zahodnih držav. Pomočnik sovjetskega zunanjega ministra Iljičev je v zvezi s tem povedal, da je podal Leonid Brežnev številne nove predloge na sovjetskem partijskem kongresu in zahteval od zahodnih sil, naj čimprej izrazijo svoja stališča. Ameriška delegacija je takoj nato poudarila, da je pripravljena sodelovati v pogajanjih o ukrepih za razorožitve v Evropi. Njen delegat pa je pozitivno ocenil predlog Brežneva, ker gre za celotno evropsko ozemlje, torej tudi za celoten del evropskega območja Sovjetske zveze.

To je tudi edini razumni temelj za začetek pogajanj, je poudaril ameriški predstavnik, kljub temu da so stališča obeh velesil o pruge vojaškega popuščanja za zdaj še precej oddaljena. Sovjetski predstavnik je tudi odločno zahteval sklic konferencie o razorožitvi in to se letos, ter omenil možnost

NA KONFERENCI O EVROPSKI VARNOSTI IN SODELOVANJU

V MADRIDU AMERIKA IN SOVJETSKA ZVEZA POKAZALI PRECEJŠNJO MERO DOBRE VOLJE

pogajanj o Afganistanu, seveda v okviru ostalih problemov tega območja.

V Ženevi zastala pogajanja o jedrski razorožitvi

ŽENEVA — Voditelj jugoslovanske delegacije v komisiji za razorožitve veleposlanik Marko Vrhunec je poudaril, da je delo tega

komiteja v zvezi s pogajanj o jedrski razorožitvi blokirano predvsem zaradi odpora nekaterih zahodnih sil.

Povedal je tudi, da v tej smeri niso storili niti znatnih korakov, obenem pa, da se kroji oboroževalna tekma, izdatki za jedrsko oborožitev pa dosega astronomske številke. Ob tem je opozoril, da so tudi zunanji ministri nevtralskih držav na nedavnem srečanju v New Delhiju še posebej opozorili na jedrsko razorožitve, saj pomeni največjo nevarnost, ki danes preti svetu, prav jedrska sila.

OD JUTRIŠNJEGA DNE DO KONCA PRIHODNJEGA TEDNA

SKORAJ 300 DELAVCEV ŠTIVANSKE PAPIRNIC V DOPOLNILNO BLAGAJNO

Sredi meseca bo enaka usoda doletela nadaljnjih 300 ljudi - Jutri v Trstu deželna manifestacija kovinarskega sindikata - Delavstvo miljske ladjedelnice še vedno brez plače

Od jutri dalje ostane 278 delavcev štivanske papirnice «Cartimavo» deset dni križem rok, ker je vodstvo tovarne sklenilo, da je treba «zaradi težkih tržnih razmer» ustaviti proizvodnjo blaga št. 1. Vrata dopolnilne blagajne bi se morala odpreti že danes, toda tovarniški svet je na razgovoru z zastopstvom tržaške zveze industrijev dosegel enodnevni odlog. Pa ni še dovolj: ko se delavci proizvodne linije št. 1 povrnejo na delo, se ustavi proizvodna linija št. 2, kar pomeni izbris v dopolnilno blagajno nadaljnjih skoraj 300 delavcev. Veste kot tako naj krenemo še z ugotovitvijo generalnega direktorja družbe «Cartimavo» iz Milana inž. Bozija, da niti v drugi polovici tekočega leta ne bo močel papirnice zaključiti redne proizvodnje. Pomprimno naj, da ravnateljstvo štivanskega obrata namerava vse do konca junija vsak mesec po deset dni ustaviti proizvodnjo, kar pa po sodbi delavcev in sindikalistov lahko pripelje do postopnega zaprtja tovarne.

Jutrišnji dan pa ni sindikalno in gospodarsko pomemben zgolj zaradi omenjene proizvodne kriticne v štivanu. Jutri ob 10.30 bo na

POGOVORI S PREDSTAVNIKI STRANK NA POKRAJINI

Harej: Položaj na občini bo pogojeval ostale uprave

Občornik dr. Zorko Harej, kako ocenjuje, kot predstavnik Slovenske skupnosti v pokrajinski odboru, splošni politični položaj v tržaški okrajini.

Politikopravna ravnanja, ki so se v zvezi tevažev vzpostavila po lanskim uradnim volitvah, se sedaj rušijo. V konkurenčno igro večjih strank KD in KPI so po silni razmer potegnjeni tudi manjši stranke. Prisotnost Liste za Trst vzhajajočim zlasti omenjeni stranki in v znatni meri pogojuje njene taktične poteze in odločitve. Vprašanje je sedaj, kakšna nova ravnanja lahko nastanejo po odpravi dosedanjih, pri čemer ne smemo pozabiti na težak gospodarski položaj, ki bi zaradi obče koristi moral obratno narekovati večjo kohezijo tujakšnih političnih sil.

Končaj se je prvi teden dvostranskih posvetovanj, ki sta jih z ostalimi strankami sprožili KD in KPI, katerih se je udeležila tudi delegacija vaše stranke. Po tem sestankih, kakšno so po vašem mnenju možni izhodi iz sedanjega stanja?

V okviru posvetovanj je se SSK srečala s KPI in KD. Iz teh uvodnih sestankov se da kaj malo sklepati o možnih koalicijskih oblikah političnih sil, ki naj bi upravljali tržaško občino, pokrajino in Nabrežino. Sestanki si sledijo in si bodo sledili. Za pokrajino bi si upal tvegati domnevo, da bo po vsej verjetnosti ostalo pri dosedanjem sistemu, to je SPS, SSK, PSDI in KD v odboru z zunanjo podporo komunistov; v opoziciji naj bi ostali LPT ter MSI-DN. Težko si predstavljam, da bi prišlo do koalicijske KD in LPT z manjšimi strankami, brez katerih bi bila predstaviteljna shema tujakšnih družbenih in političnih sil nekoliko šibka. Svojevolja se močno tuje zlo zaplet v tržaški občini, kjer bo vsakega zahteval največ časa in znanja meri pogojevala tudi ostali krajevni upravi. Težak je tudi položaj v občini Devin - Nabrežina, kjer se križajo razni koncepti o njenem upravljanju, kar je tudi razvidno iz kritičnega gledanja tamkajšnje sekcije SSK.

Kakšna je vloga SSK v krajevni politični stvarnosti, podrobneje na kakšno je njena vloga v sedanjem političnem trenutku?

Slovenska skupnost, politična stranka Slovenec v Italiji, je nastala zato, da se zavzema in bori za pravice manjšinske narodne skupnosti v Italiji, ki je v neenakopravnem položaju, ki ne uživa vseh narodnostnih pravic in je gospodarsko podrejena. Prizadevanje za dosedanjih narodnih pravic je vzrok njenega obstoja in njen program. Tudi v sedanjem samo gospodarsko in ne postaja samo gospodarsko in ne dnevno v dan težavnejši, temveč se tudi politično zaostrojuje, iščemo v odboru ali v opoziciji, v iskanju sodelovanja in ravnotežja, ki se zdi najbolj primerno, načine in poti, da po svojih močeh poleg obče koristi, za katero je vezan vsak državljan, skrbimo za blagor našega človeka kot posameznika in celotne naše skupnosti.

Štirimesečno obdobje je res pre-

kratko, da bi lahko pravilno ocenili delovanje pokrajinske uprave, v kateri zastopate SSK. Kljub temu pa bi radi vedeli, kako ocenjujete vašo štirimesečno izkušnjo v pokrajinskem odboru?

Štirimesečno upravljanje na pokrajini je res kratko za kako meritorno oceno. Najprej moram opozoriti, da je delovanje pokrajine po ustanovitvi dežel zelo omejeno, ker so izgubili skoraj vse svoje nekdaj pristojnosti in vloge. Tudi reš, da se danes že precej konkretno razpravlja o ustanovitvi širših področnih kompozicij, ki bi nadomestili provinco.

Kar zadeva pristojnosti, skuša provinca valorizirati svojo vlogo z raznimi promocijskimi dejavnostmi, ki pa ne naležijo vedno in pri vseh, ki so jim namenjene, na potrebno razumevanje, in, zanimanje. Poleg tega sem kot odbornik za kmetijstvo in s tem povezana vprašanja v glavnem vezan na nadaljevanje pobud prejšnje uprave, kot so podpiranje raznih združenih pobud od mlekarne na Repentnu ter cvetličarske zadruge na Proseku, do botaničnega vrta Carsiana ter Kraske muzeja v Repnu ter izvedbo pokrajinske razstave domačih vin. Kaj več konkretno o podpori tem pobudam in ostalih točkah programa bom lahko povedal ob priložnosti razprave o proračunu.

Glede osebnih izkušenj v teh pičlih štirih mesecih bi rekel to, da ni še utrjena zadostna koordinacija in informacija o programih dela posameznih odbornikov in da za izvedbo akcij ni na razpolago zadostnega osebja ter ustreznih uradnih in operativnih struktur, kar precej zavira izvajanje sprejetih programov.

Vsekakor je vzpodbudno dejstvo, da so mi razni strokovnjaki konkretno zagotovili svojo sodelovanja pri izdelavi programa, med temi tudi kmetijska strokovna organizacija.

Toliko o dosedanjih izkušnjah, ostalem pa ni v mojem stilu, da bi na tem mestu nekako in subjektivno ocenjeval učinkovitost drugih političnih partnerjev.

V sedanjih političnih razpravah je govora o sprednji diskusiji o slovenski narodnostni skupnosti, o globalnem zaščitenem zakonu. Svoj kazenski osnutek je pred kratkim napovedala tudi KD. Slovenec na pričakuje, da bi tudi vlada izpolnila svojo obvezo. Kaj bi lahko rekli v zvezi s tem vprašanjem?

V parlamentu je bilo doslej vloženih četrto zakonik predlogov za globalno zaščito Slovencev v Italiji, in sicer KPI, PSI, poslanec Gruber - Benovec in Slovenske skupnosti.

Ze od sklenitve osimskega sporazuma je vprašanje manjšinske zaščite osrednji politični problem slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, o katerem se je že veliko govorilo, pisalo in napovedovalo. Na žalost moramo po treh letih delovanja posebne komisije, ki je bila zadolžena, da izdela izhodišča za celovito zaščito Slovencev, ugotovljati, da ni splošna pričakovana.

Po drugi strani moramo beležiti, da je v notranjosti evropske vladne stranke KD na deželni ravni prišlo do konkretnega stališča do problema naše zakonske zaščite, kot se odraža v njenem zadevnem dokumentu, ki je bil pred kratkim objavljen. To je očitno tudi posledica pritiska ljudske baze v stranki sami, kar je bilo opazno na nedavnem zborovanju o manjšinski problematiki v Vidmu.

Da vse demokratične sile podpirajo prizadevanja manjšine po zaščiti, je pozitivno, toda hkrati moramo kritično oceniti nekatere pojave v zadnjem času, ki odražajo značilno politiko taktiziranja, ki vodi k dejanskemu razkoraku med besedami in dejanji. V mislih imam odgoditev na nedolgočas čas razpravljanja postavil A. S.

(Nadaljevanje na zadnji strani)

PO SKLEPU POKRAJINSKEGA NADZORNEGA ODBORA

NOVE TEŽAVE Z ZAPOSLOTVIJO DELAVCEV BIVŠE STEKLARNE

Jutri dopoldne skupščina se preostalih brezposelnih delavcev SIRT na sedežu CISL

Jutri dopoldne, ob 9. uri, bo na sedežu sindikalne zveze CISL v Ul. Spiridione, skupščina vseh bivših uslužbenec tovarne Vetrol - Sirt. Ti so se brez službe. Na skupščini bodo predstavniki sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL orisali trenutni položaj in poročali o raznih posegih pri deželnih, pokrajinskih in občinskih upravah ter pri drugih ustanovah in združenjih, da bi zagotovili delovno mesto še preostlim delavcem, ki so se brez službe. Sindikalni predstavniki bodo poleg tega poročali o vprašanju podpore za novega zapleta. Kaj se je pravzaprav zgodilo? Treba je seči kake tri mesece nazaj, da bi bolje razumeli celotno zadevo. Vprašanje brezposelnih je bilo takrat še zelo aktualno, nanj je opozarjala zlasti enotna sindikalna zveza, saj je to kar bilo še nad 150 brezposelnih. Večja skupina teh, zlasti starejših delavcev, ki so le nekaj korakov od upokojitve, a jim je v tistih letih zelo težko najti novo zaposlitev, ki bi jim omogočila socialne davjate, potrebne za dostojno upokojitve, je ustanovil zadrugo za pomožno čiščenje mestnih parkov in zelenih površin in zato zaprosila občinsko upravo, da bi vzela v nakup to službo. Na tak način je skupina 56 prietnih delavcev bivše steklarne, katerim klub pogodbi o mobilnosti dela, ki so jo meseca maja lani sklenili na deželi in klub obljubam Združenja industrijev in drugih organov, upala končno le najti svojo zaposlitev.

O tem problemu je bil govor na dveh občinskih sejah proti koncu meseca novembra, po katerih je skupščina sprejela sklep o podpisu pogodbe med tržaško občino in zadrugo, ki si je tako zagotovila v zakup čiščenje mestnih parkov. Prejšnji teden pa se je izvedelo, da je pokrajinski nadzorni odbor zavrnil ta sklep, tako da je problem brezposelnih bivše steklarne ponovno stopil v središče pozornosti.

Potem ko je vse kazalo, da se bo vprašanje brezposelnih bivše steklarne kmalu pozitivno zaključilo, je v prejšnjem tednu prišlo do novega zapleta. Kaj se je pravzaprav zgodilo? Treba je seči kake tri mesece nazaj, da bi bolje razumeli celotno zadevo. Vprašanje brezposelnih je bilo takrat še zelo aktualno, nanj je opozarjala zlasti enotna sindikalna zveza, saj je to kar bilo še nad 150 brezposelnih. Večja skupina teh, zlasti starejših delavcev, ki so le nekaj korakov od upokojitve, a jim je v tistih letih zelo težko najti novo zaposlitev, ki bi jim omogočila socialne davjate, potrebne za dostojno upokojitve, je ustanovil zadrugo za pomožno čiščenje mestnih parkov in zelenih površin in zato zaprosila občinsko upravo, da bi vzela v nakup to službo. Na tak način je skupina 56 prietnih delavcev bivše steklarne, katerim klub pogodbi o mobilnosti dela, ki so jo meseca maja lani sklenili na deželi in klub obljubam Združenja industrijev in drugih organov, upala končno le najti svojo zaposlitev.

SODIŠČE BO VERJETNO ŽE JUTRI IZDALO RAZSODBO

Zelo stroge zahteve javnega tožilca na procese zaradi zabav s kokainom

Za dvajset obtožencev se dr. Staffa zahteval skupno skoraj 63 let zapor

«Proti takim pojavom je treba nastopiti odločno in strogo», je dejal javni tožilec dr. Roberto Staffa na zasledanju pred tržaškim sodiščem, na katerem sedijo na začetku klopi udeleženci zabav s kokainom v Ul. Buonarroti. In strogo in odločno se je ravnal - po mnenju marsikoga celo prestrogo, - ko je izrekel svoje zahteve glede kaznovanja obtožencev, za kar je zahteval skupno 62 let in deset mesecev zaporne kazi ter kakih 70 milijonov lir globe.

«Za poseg mladega javnega tožilca je včeraj večer veliko zabihalo», saj je hudi sam vodil preiskavo v veliko vneto in zagrinostjo. Na začetku svojega govora - skupno je govoril približno polnurno - je sicer obžaloval, da je delo napihnil celotno zadevo, ki ji je treba spet uokviriti v njene realne obsege. Pri tem je ugotovil, da je kokain vsaj za Trst novo mamilo, ki ga uživa samo določen sloj prebivalstva in ki - z razliko od heroína, ki je mamilo izrinjenec in povzroča fizično zasvojenost - povzroča samo »psihično zasvojenost«. Dodal je, da sedanjí obtoženci niso zasvojeni ter da ne gre za velike prekupevalce z mamili, kljub temu pa gre za pojav, ki se ga je treba lotiti - kot smo naveli na začetku - «odločno in strogo».

Pri tem je dr. Staffa razvil tezo, da je okrog stanovanja glavnega obtožnika Riccardo Daineseja v Ul. Buonarroti krožila velika količina mamila: iz zasliševanj, pričevanj in sodnih aktov je sicer razvidno, da so lahko ugotovili razpečevanje samo majhnih količin - šlo je po večini za nekaj gramov - za tem pa naj bi se skrivale večje količine. Iz tega tudi izhaja, po mnenju dr. Staffe - da bi mogoče aplicirati tistega dela zakona o mamilih iz leta 1975, ki predvideva zelo hude kazni ali pa sploh nezakaznost, ko gre za majhne količine za osebno rabo, pač pa je treba uporabiti strožjo normo, ki jo zakon predvideva za razpečevanje. Odtod torej strogo zahtevanih kazni, katerim gre dodatno obtežilo okoliščina, da se je zabav s kokainom večkrat udeležila tudi neka mladoletnica. Glede slednje naj zabeležimo, da se prvi dan procesa ni javila kot prič, zaradi česar je predsednik sodišča dr. Brenci ukazal karabinjerjem, naj jo pospremito na proces. Tega pa ni bilo mogoče storiti, ker se dekle mudi v Forni di Sopra, včeraj pa je bila stavka avtobusov, tako da je niso mogli pospremiti v Trst.

Toda pogledimo podrobneje tožbe zahteve glede posameznih obtožencev. Riccardo Dainese - kot je dejal dr. Staffa - se prav gotovo ni okoristil z mamili, ki so bila na razpolago na njegovih veselicah, dejstvo pa je, da je dal svoje stanovanje na razpolago za valcem mamil in da je bil sam poslednji pri nabavi kokaina, ki ga sam ni mogel kuhati, ker ni imel dovolj denarja. Odtod torej njegova odgovornost in zahteva po 4 letih in 10 mesecih zaporne kazni ter 5 milijonov denarne globe.

Marco Pizzi in Cesare Tudda sta prinesla kokain iz Milana, toda ne zato, da bi bilo na zabavah »bolj živo«, kot sta sama izjavila, ampak zato, da bi ga prodala. Zanj je dr. Staffa zahteval 4 leta in 6 mesecev zapor in pet milijonov lir globe. Massimo Interlandi in Rudi Valentini, ostala dva člana »milanske skupine«, sta imela sicer v vsej zadevi bolj obrobno vlogo, kljub temu pa je bila zahteva javnega tožilca stroga: 2 leti in 6 mesecev zapor in 3 milijone lir globe za vsakega, dve leti ječe in dva milijona globe za drugega. Za Maurizia Interlandija, ki je imel mamilo samo za osebno rabo, je tožilec predlagal oprostitev zaradi pomanjkanja dokazov. Kazen v višini 2 let in 8 mesecev ječe ter 2 milijonov lir globe pa je tožilec zahteval za Enrica Cavallija, ki je v Milanu kupil kokain od France Montini, ki je sicer v zaporu, vendar se ni jvila na proces in ji bodo zato ločeno sodili.

Dr. Staffa je nato prešel k obravi navedenih pričevanj. Videncema Marina Turella, ki je s posredovanjem Artura Calceja - ob sta doma v Pordenonu - priskrbela mamila tržaški skupini za Turella ki tako med preiskavo kot med sodno obravnavo ni praktično izsili enake besede: ampak samo zavržala vsakršno krivdo. Je dr. Staffa zahteval najvišjo kazn, se pravi pet let zapor in 10 milijonov lir globe, za Calceja pa, ki je bil sam poslednji, 2 leti in osem mesecev zapor.

Strogo kazni je tožilec zahteval tudi za Lorenza Fanina, frizerja iz Lignana, ki je priznal, da je dobil majhno količino mamila enemu od obtožencev, 4 leta in šest mesecev zapor.

Paolo Muchich, upravnik plesnega lokala Casanova v Trstu, ni sicer prekupevalec z mamili, vendar je občasno »posojal« kokain prijateljem. Zanj je dr. Staffa zahteval 2 leti in 8 mesecev zapor in tri milijone globe, isto kazni pa je predlagal tudi za Marina Divicha.

Luigi Debrilli je obtožen, da k neseel na Sardinijo eno kilo hašiša, da bi ga tam prodal. Zanj je tožilec zahteval 2 leti in 10 mesecev zapor in en milijon globe, za Claudio Vivodo in Luciano Spino, ki sta se peljala z njim v avtu na Sardinijo, pa eno leto in 10 mesecev ter 200 tisoč lir globe.

V zvezi z epizodo v Riminiju, kamor se je tržaški trgovec z jeansi Roberto Di Rocco skupaj s košarkarjema Hurlinghama Laureom in Mino podal nakupovat kokain, je dr. Staffa zahteval pet let in deset milijonov lir globe za Vincenza Polidori, ki jim je mamilo prodal (tudi Polidori, ki so ga aretirali šele pred dobrim mesecem v Riminiju in ki je že imel opravka s pravico, se je na raznih zaslišanjih omejil na zanikanje vsakršne krivde), ter tri leta in šest mesecev ter 4 milijone globe za Walterja

PO IZJAVAH DEŽELNEGA PODPREDSEDNIKA

Med De Carlijem in CGIL še vedno razgibane vode

V ostro razpravo je danes posegel deželni tajnik KPI Rossetti

Polemika med podpredsednikom deželnega odbora De Carlijem, ki je tudi odbornik za CGIL, in sindikalno federacijo CGIL, oziroma komunistično komponento CGIL, se še pogloblja. V to ostro razpravo, ki se je začela pred približno tednom dni, je posegel tudi deželni tajnik KPI Giorgio Rossetti, ki v današnjem številku strankinega glasila «L'Unità» odovarja na obtožbe De Carlija.

Le-ta je prejšnji četrtek na skupščini konzorcija za import-export Priulgijske označil sindikate iz Gorice in Trsta kot eno od slabosti naše dežele in pristavil, če se dneve nadute zahteve deželni upravi za rešitev podjetij v krizi v Trstu in Gorici kontrapozirajo modernemu sindikalizmu iz pordenonske in videmske pokrajine. Pozneje je deželni podpredsednik priznal, da je konkretno mislil na komunistično komponento CGIL.

Enotna sindikalna zveza ni odgovorila na njegove obtožbe: najprej je sklenila odgovoriti z enotno javno, UIL pa se je malo pozneje postavila proti takemu nastopu. Dolej je dr. De Carlije obtožbe odgovorila CGIL - CISL na bo to storila v prihodnjih dneh; kot rečeno, pa je v to diskusijo danes posegel deželni tajnik KPI Rossetti, ki predvsem ugotavlja, da gre za napad ne samo na sindikate, ampak tudi na delavsko gibanje. Sprašuje se, če De Carlije res misli, da sindikati predstavljajo eno od slabosti tržaške in gorške pokrajine in polemično dodaja, da tako lahko misli samo Agnelli. Rossetti navaja, da je na De Carlijeve obtožbe odločno odgovoril ravnatelj Federmeccanice, »i je odgovornost o kriznem stanju pripisal predvsem vladi, ne pa sindikatom. Deželni tajnik KPI nadalje pravi, »da raje mislimo na De Carlijev spodrsilaj; ko pa bi ne bilo tako, bi bili pred izredno zaskrbljujočim političnim manevrom, ki postavlja v dvom pravilnost vloge in avtonomije sindikata in stopnjo njegove, čeprav krhke enotnosti, ki je bila

kljub vsemu dosežena. Po Rossetti je mnenju na najbolj zaskrbljujoč, da je bil razbil sindikalno gibanje, po drugi strani pa tudi, da bi sindikati predstavili kot odgovorno »podjetniškega ubožnjaka«. Deželni tajnik KPI zaključuje z ugotovitvijo, da bi bil težje trezen premisliti o tem, kar bi dežela lahko nudila na področju industrijske politike, (as)

Jutri, 5. marca 1981, bosta zasedala dva rajonska sveta, in sicer svet za Sv. Vid in Staro mitnico ob 20.30 in svet za Milje - center ob 20. uri. Miljski svet bo zasedal v dvorani občinskega odbora, seja pa bo javna.

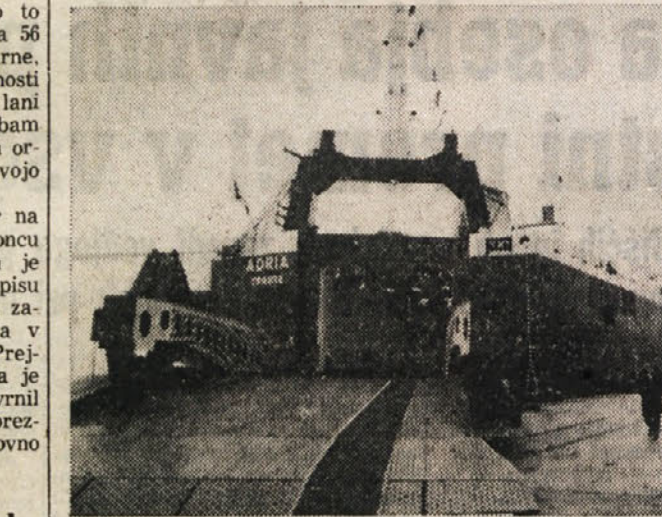
Želimo vam prijetno noč.

Skupna posrečena sem v Skednju

SLOVESNOST V NOvem PRISTANIŠČU

Družba «Tržaški Lloyd» okrepila svoje ladjevje z novo enoto «Adria»

Včeraj uradno predali tržaški družbi trajektno ladjo - Blagoslov škofa Bellonija in govor delegiranega upravitelja Lloyda Lacalamita

V tržaškem novem pristanišču je bila včeraj dopolnena pomembna slovesnost, na kateri so predstavniki ladjedelnice «Cantieri Navali Riuniti» iz Ancone uradno predali Tržaškemu Lloydju ladjo «roll on - roll off» (trajektno ladjo) «Adria». Slovesnost je potekala kar na novotnovi tržaške družbe, udeležili pa so se je ugledni predstavniki

tržaškega političnega in gospodarskega življenja, med njimi tudi prefekt dr. Marroso, vojaški predstavniki in seveda vodstvo tržaške pristaniške ustanove.

Gostje so si najprej ogledali novo ladjo, ki pomeni nedvomno o bogatitve flote Lloyda, z modernimi napravami in vsemi ustreznimi tehničnimi pripomočki, ki jih

zahteva sodobna plošča. «Adria» bo plula na liniji Trst - ožrom Sredozemsko morje - Rdece morje - Vzhodna Afrika in to z odhodi vsakih petnajst dni. Trajekt na ladji «Adria» je dolga 148 metrov, široka 23, visoka skoraj 15 metrov, njena bruto registrirana teža znaša 5.400 ton, pogonja pa jo motor 15.000 KM, ki so ga izdelali v tovarni Velikih motorjev in ki dovoljuje hitrost 18 vozlov in pol. Na svojo prvo »delovno« ploščo bo «Adria» odplula jutri.

Včerajšnja slovesnost na krovu trajektnih ladij se je začela z blagoslovom tržaškega škofa Bellonija, nakar je božica Adriana Berzanti v imenu predsednika ladjedelnice iz Ancone «krstila» ladjo s tradicionalno buteljko šampanjca. Podpredsednik «Cantieri Navali Riuniti» iz Ancone inž. Fiori se je nato v kratkem nagovoru zahvalil vsem, ki so pripomogli k izgradnji «Adrie» in želi ladji srečno plovbo. Delegirani upravitelj Tržaškega Lloyda Michele Lacalamita pa je v svojem pozdravnem in voščilnem govoru med drugim dejal, da je danes življenje ladarjev, ki vzdržujejo pomorske zveze, zelo trdo. Poviški cen goriva in omejevalni zakoniki mnogih držav v mnogem omejujejo razvoj teh ladij in danes smo na svetu priča pravemu tarinemu boju. Kljub temu pa, je poudaril Lacalamita, si Tržaški Lloyd prizadeva, da bi vzpostavil čim boljše zveze z državi v razvoju in tako skuša okrepiti tudi tiste linije, po katerih že tradicionalno plujejo njegove ladje.

Udeleženci slovesnosti so se nato še več časa zadržali v prostorih nove trajektno ladje, potem ko je novi poveljnik «Adrie» Pescetelli tudi uradno prevzel svojo nalogo. (mč)

DANES V KULTURNEM DOMU

Predavanje o oglejskem patriarhatu

V organizaciji Narodne in študijske knjižnice iz Trsta bo danes v mali dvorani Kulturnega doma drugo predavanje iz cikla Sožitje romanskega in slovenskega sveta ob Jadranu in od Jadrana do Kanina ob 18.30 bo na temo «Oglejski patriarhat in slovenski zgodovinski predavatelj prof. Bogo Grafenauer z ljubljanske filozofske fakultete.

Predavanje bo brez dvoma zanimivo, saj je Grafenauer uveljavljen strokovnjak, na trdi tematika je takda, da bi moral zadovoljiti širok krog poslušalcev.

Skupščina časnikarskega krožka

V petek dopoldne ob 15.30 v prvem skilkanju in ob 16.30 v drugem bo na sedežu časnikarskega krožka glavna skupščina članov krožka za odobritev obračuna in proračuna. Po skupščini bodo odprli volišča za izvolitev osmih novih svetovalec.

OD 25. DO 29. SEPTembra

Razstava raznih strojev za prevoz in obdelavo lesa

Razstava «Transportlegno» bo v prostorih tržaškega sejma

Na sejmščini pri Montebellu bo septembra letos velika razstava «Transportlegno». Pobudo za razstavo je dalo vodstvo tržaškega sejma in je sedaj naletela pri specializiranih operaterjih na veliko zanimanje, saj bodo razstavljeni stroji za manipulacijo, prevoz in obdelavo lesa. Eden izmed glavnih ciljev, ki so si ga zadali prireditelji, je ta, da bi na razstavi vendarle spregovorili o prevozu in prometu lesa, in sicer iz produkcijskih področij do skladišč, iz pristanšč v lesna skladišča in iz trgovinskih središč do porabnikov industrije.

Gre vsekakor za širok razpon, ki zaobema številna vprašanja porabe lesa, vsa ta vprašanja pa zahtevajo tudi ustrezne odgovore, da bi bilo moč zadovoljiti tako povpraševanje srednjih lesnih industrij kot tudi modernih lesnih terminalov, kjer je treba tudi ukrepati, da se ustrezno prevaževanju strank in da se jim dostavi pošiljka v najkrajšem času. V gospodarskem trenutku namreč vse industrije iščejo pot, da bi zausavile vrstoglavo rast cen surovin, delovne sile, prevozov, itd. Zaradi tega je jasno, da bi racionalna investicija v opremo in stroje lahko blagovala dejno delovala in bi dovojevala lesnim obratom tudi prihranek.

Prav to je drugi cilj razstave «Transportlegno» - nuditi vpogled v tako mehanizacijo, ki je operativno učinkovita in pri kateri je moč prihraniti.

Skratka, gre za pomembno pobudo, ki pa ne bo samo razstavna značaja. Med samo razstavo bo namreč tudi mednarodni kongres, na katerem bodo izvedenci razpravljali o lesni industriji. Razstavo bodo odprli 25. septembra in bo trajala do 29. septembra letos, ponovili pa naj bi jo vsaki dve leti. (mč)

«Pirat» povozil pešca

Na Rossettijski ulici je sinoči nekaj pred 19. uro neznan avtomobilist podrl 22-letnega Alessandra Loia.

Ob prerani izgubi Zorana Zlobca izreka SKD Tabor Opčine iskreno sožalje sestrji Zorki in vsem svojim.

Ob prerani izgubi Zorana Zlobca izreka SKD Tabor Opčine iskreno sožalje sestrji Zorki in vsem svojim.

NARODNA IN STUDIJSKA KNJIZNICA V TRSTU

vabi na 2. predavanje

OGLEJSKI PATRIARHAT V SLOVENSKI ZGODOVINI

iz cikla Sožitje romanskega in slovanskega sveta ob Jadranu in od Jadrana do Kanina.

Predava univ. prof. dr. Bogo GRAFENAUER danes, 4. marca, ob 18.30 v mali dvorani Kulturnega doma v Trstu, Ul. Petronio 4.

Gledališča

STANISLOVSKO

GUSTOVIJE
DRAME SNG IZ LJUBLJANE
IVAN CANKAR
HLAPCI
Režija MILE KORUN

Jutri, 5. marca, ob 20.30
abonma red A – premierski
abonma red E – mladinski v četrti

v soboto, 7. marca, ob 20.30
abonma red B – prva sobota
po premieri

abonma red F – druga sobota
po premieri

v nedeljo, 8. marca, ob 16. uri
abonma red C – prva nedelja
po premieri

abonma red G – druga nedelja
po premieri

v ponedeljek, 9. marca, ob 16. uri
abonma red H – mladinski
abonma red I – mladinski
ob 20.30 abonma red D – mladinski v sredo

Ker so abonmaji združeni, prosimo vse, razen abonment reda D, da dvinejo nove številke se-
decev v Kulturnem domu vsak delavnik od 10. do 12. ure ali eno uro pred pričetkom pred-
stave.

GLASBENA MATICA TRST

Sezona 1980-81

7. abonmajski koncert

V petek, 6. marca 1981, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

Komorni zbor Radiotelevizije Ljubljana

Dirigent: JOŽE FORST

Prodaja vstopnic v pisarni GM od 9. do 11. ure in uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

Kino

Ariston 16.00–22.00 «Gloria – una notte d'estate». Barvni film.
Eden 18.00 «Assassino allo specchio» Ritz 18.00 «Laguna blues». Brooke Shields, Christopher Atkins. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Excelsior 16.00 «Arrivano i bersaglieri». Ugo Tognazzi.
Gratiello 16.30 «Mano lesta». T. Milian.
Fenice 16.30 «L'oca selvaggia colpisce ancora». G. Peck, R. Moore, D. Niven. Barvni film.
Aurora 16.30 «Fantozzi contro tutti». P. Villaggio.
Cristallo 16.30 «Il bisbetico domato». A. Celentano, O. Muti. Barvni film.
Vittorio Veneto 16.30 «Marion lay lady – supermomo». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Capitol 16.30 «Mi faccio la barca». J. Dorelli, L. Antonelli. Barvni film.

Moderno 16.00 «American graffiti» Barvni film za vsakogar.
Lumiere 16.00 «Tutto suo padre» E. Montesano. Barvni film.
Mignon 15.00 «Laura, primizia d'amore». Režija D. Hamilton. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Nazionale «Incontri molto particolari». Prepovedano mladini pod 18. letom.

Filodrammatico 14.00–22.00 «La supermomo di Clarissa». Prepovedano mladini pod 18. letom.

Radio 16.00 «Porno holocaust» Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Slovensko stalno gledališče iz Trsta bo z enodeljnim Dacie Maraini «Zenski na podeželju» gostovalo 6. t.m. ob 20. uri v Kopru in v soboto, 7. t.m., ob 18. uri v Hrvatinih.

VERDI

V torek, 10. t.m., ob 20. uri (red A/B) bo na sporedu Bellinjeva o-
pera «Mesečnica». Dirigent Oliviero de Fabritiis, režiser Filippo Crivelli.

V ponedeljek bo v veliki dvorani Krokza za kulturo in umetnost kriti-
k Lorenzo Arruga spregovoril o
Belliniju, o «Mesečnici» in njenem
pomenu v okviru italijanske melo-
drame.

AVDITORIJ

Danes ob 18. uri bo na sporedu
«Kari Valentin Kabareta» v uprizor-
itvi Stalnega gledališča dežele Furla-
nije – Julijske krajine. Režija
Gjorgj Pressburger. IV. abonmajski
odredek 3. red; druga, sredo.

ROSSETTI

Od petka, 6. marca, bo na sporedu
izven abonmaja delo Rossa di San
Seconda «Le esperienze di Giovanni
Arce, filosofos. Nastopa Mario Scac-
cia. Režija Lamberto Puggelli. Za
abonente popust. Rezervacije pri o-
srednji blagajni.

Razstave

Slikarka in pesnica Elena Talleri
bo jutri ob 17.15 v častnikarskem
krožku predstavila svoje pesmi in
slike. Predstavila jo bosta Ennio E-
mili in Claudio Martelli.

Včeraj-danes

Danes, SREDA, 4. marca
PEPELNIKA, KAZIMIR
Sonce vzide ob 6.38 in zatone ob
17.55 – Dolžina dneva 11.17 – Lu-
na vzide ob 5.37 in zatone ob 15.38
Jutri, ČETRTEK, 5. marca
BOGOLJUB

Vreme včeraj: najvišja temperatu-
ra 6,2 stopinje, najnižja 4,7 stopinje,
ob 18. uri 5,6 stopinje, zračni tlak
1003,8 mb pada, brezvetrje, vlaga
82-odstotna, nebo oblačno s slabo
vidljivostjo, morje mirno, tempera-
tura morja 6,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Francesca Cocian-
cich, Francesco Palmisano, Demmi
Avanzi.

UMRLI SO: 67-letni Giacomo Levi-
Micheli, 76-letni Gustavo Bortoli,
77-letna Maria Favento vd. Apollo-
nio, 74-letni Francesco Di Piero, 70-
letni Armando Ponari, 74-letna Rosa
Deponte vd. Luconi, 81-letna Gio-
vanna Počkaj vd. Krizmanič, 70-
letna Elvina Cosulich por. Chiaselotti,
76-letni Ernesto Ortel, 79-letna Lui-
gia Canziani vd. Viac, 84-letna Rosa
Bastiani, 84-letna Antonia Zoppolito
vd. Massari, 95-letna Giuseppina Ne-
grisin vd. Petronio, 77-letna Gisella
Morsut vd. Bazeo, 57-letni Lauro
Apollonio, 82-letni Romualdo San-
cin, 70-letna Alice Mitocco por. Liz-
zola, 79-letni Giulio Meloni, 89-letna
Assunta Magris vd. Mariotti, 78-letni
Gualtiero Ticini, 83-letna Giovanna
Static vd. Riccobon, 76-letna Maria
Bradicich.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Trg S. Giovanni 5, Campo S. Gia-
como 1, Ul. Dei Soncini 179, Ul. Re-
voluta 41.

(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)

Trg Garibaldi 5, Ul. Diaz 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Trg Garibaldi 5, Ul. Diaz 2.

LEKARNI V OKOLICI

Boljunec, tel. 228.124; Banovica:
tel. 225.165; Opčine: tel. 211.001;
Proseke: tel. 225.141; Božje polje
Zvonik: tel. 225.596; Nabrežina: tel.
200.121; Sestjan: tel. 209.197; Zavrje:
tel. 213.137; Milje: tel. 271.124.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20.00 do 8. ure
tel. 732.627, predpripravljeni od 14. do
21. ure in praznična od 8. do 20.
ure, tel. 68.441.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Francesca Cocian-
cich, Francesco Palmisano, Demmi
Avanzi.

UMRLI SO: 67-letni Giacomo Levi-
Micheli, 76-letni Gustavo Bortoli,
77-letna Maria Favento vd. Apollo-
nio, 74-letni Francesco Di Piero, 70-
letni Armando Ponari, 74-letna Rosa
Deponte vd. Luconi, 81-letna Gio-
vanna Počkaj vd. Krizmanič, 70-
letna Elvina Cosulich por. Chiaselotti,
76-letni Ernesto Ortel, 79-letna Lui-
gia Canziani vd. Viac, 84-letna Rosa
Bastiani, 84-letna Antonia Zoppolito
vd. Massari, 95-letna Giuseppina Ne-
grisin vd. Petronio, 77-letna Gisella
Morsut vd. Bazeo, 57-letni Lauro
Apollonio, 82-letni Romualdo San-
cin, 70-letna Alice Mitocco por. Liz-
zola, 79-letni Giulio Meloni, 89-letna
Assunta Magris vd. Mariotti, 78-letni
Gualtiero Ticini, 83-letna Giovanna
Static vd. Riccobon, 76-letna Maria
Bradicich.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)

Trg S. Giovanni 5, Campo S. Gia-
como 1, Ul. Dei Soncini 179, Ul. Re-
voluta 41.

(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)

Trg Garibaldi 5, Ul. Diaz 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)

Trg Garibaldi 5, Ul. Diaz 2.

Prosveta

Ob prazniku žensk v Ljudskem do-
mu v Trebčah jutri, 5. marca, ob
20.30 odprtje razstave vaških sli-
kark. Nastop trebčanske dramske
skupine s prizorom «Boston 1908» v
režiji Draga Gorupa. Vabi KD Pri-
morec. V soboto, 7. marca, ob 20.30
«Družabni večer» s sodelovanjem
šolske mladine in godbe na pihala
Viktor Parma. Vabita ZZZI Trebče
in KD Primorec.

Razna obvestila

Zveza žensk Mačkolje vabi na
praznik žena, ki bo v nedeljo, 8.
marca, ob 18. uri v Srenjski hiši
v Mačkoljah.

Ob priliki praznovanja 8. marca
bo danes, 4. marca, ob 20.30 v Domu
A. Buhnič v Repnu sestank za otvo-
ritev družinske posvetovalnice na Re-
pentabu. Občinstvu bo predstavljeno
zdravstveno oseboje – ginekolog, psi-
holog, socialna delavka in babica.
Zaželena je številna udeležba. Vab-
ljene so tudi žene, stanujoče izven
občine.

Društvo slovenskih naravoslovcov
in tehnikov Tone Penko vabi na
predavanje z naslovom «Lisaji kot
indikatorji čistega zraka», ki bo v
Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Fran-
čiška 20, v petek, 6. t.m., ob 20.
uri. Predavala bo prof. Marinka
Petrof. Vljudo vabljeno!

Fotokrožek Trst 80. Dobimo se
v petek, 6. marca, ob 20. uri v sejni
dvorani ZSKD, Ul. sv. Frančiška
20/II. Pogovorili se bomo o bodo-
čem delovanju in o drugih važnih
točkah. Vahimo čim večje število
ljubiteljev fotografije, ki bi se radi
vključili v to tehnično dejavnost.
V načrtu imamo fotografski tečaj.

Prispevki

Namesto cvetja na grob drage Ma-
rije Jerzul daruje Pierina Moor
10.000 lir za PD J. Rapotce.

V spomin na teto Marijo Jerzul
daruje Marija Jerzul 50.000 lir za
PD J. Rapotce.

Namesto cvetja na grob Luciana
Gustiniča daruje družina: Božič 20
tisoč lir za KD Rovte – Kolonovec.

Ob obletnici smrti drage mame in
none daruje družina Fischer 50.000
lir za SZ Bor.

GOSTILNA URDIH

MAVHINJE

se je preselila v nove prostore.

OTVORITEV

bo danes, 4. marca, ob 18. uri.

Vabljeni cenjeni gostje, vašača-
ni in prijatelji!

Mali oglasi
telefon (040) 794672

RIBARNICA v Nabrežini je ponov-
no odprta. Priporoča se cenjenim
strankam.

PRODAM velik voz – prikolico za
traktor. Zmogljivost 50 stotov.
Mario Devetak, Ul. Zanetti 22,
Sovodnje, tel. 882.112.

OSMICO je odprl Benedikt (Diko)
Jerjal, Boršt št. 74, Toči belo in
črno vino.

PRODAM 2 leseni okni 85x135 cm,
opremljeni z ovinjenci. Kovci
Franc. Slapetar 1/c. Sovodnje.

23-LETNA uradnica išče kakršnokoli
zaposlitev. Ponudbe na upravo
Primorskega dnevnika, Ul. Mon-
techi 6, pod šifro «Vestna».

OSMICO je odprl Lupine v Praprotu.
Toči belo in črno domače vino.

PRODAM zidarski žerjav 16x16
metrov, 350-litrski mešalec in 2,5-
tonski tovornjak znamke OM. In-
formacije po telefonu 83081 (Go-
rica).

NUJNO iščem stanovanje v najem
v mestu ali na Krasu. Telefonirati
v večernih urah na št. 723771.

OSMICO je v Dobrodoju odprl Ar-
naldo Jarc – Kukukov. Toči belo
in črno vino.

MLAD zakonski par išče trosobno
stanovanje – Zajamčena resnost
in poštenost – Telefonirati v ju-
tranjih urah na št. 733033, Stefa-
nini.

PRODAM fiat 128 letnik 71 po ugod-
ni ceni. Telefonirati od 14. do 16.
ure na št. 211.997.

OBČINA Dolina razpisuje javne na-
tečaje za dve mesti šoferja (eno
mesto je namenjeno mladim, ki so
vpisani v posebnih brezposelnih
seznamih) in tri mesta splošnega
delavca (eno mesto je namenjeno
mladim, ki so vpisani v posebnih
brezposelnih seznamih) Rok za-
pade 10. 3. 1991 ob 12. uri. Po-
drobnejše informacije na oglasni
deski na občinskem sedežu ali v
občinskem tajništvu v uradnih
urah.

OBČINSKA UPRAVA iz Zgonika
čestita odborniku

MILOŠU BUDINU

ki sta včeraj uspešno diplomirala
na filozofski fakulteti v Trstu.

Občinska uprava iz Zgonika
čestita odborniku

MILOŠU BUDINU

ob uspešno opravljeni diplomi.

OBČINSKA UPRAVA iz Zgonika
čestita odborniku

MILOŠU BUDINU

ki sta včeraj uspešno diplomirala
na filozofski fakulteti v Trstu.

Občinska uprava iz Zgonika
čestita odborniku

MILOŠU BUDINU

ob uspešno opravljeni diplomi.

OBČINSKA UPRAVA iz Zgonika
čestita odborniku

MILOŠU BUDINU

ki sta včeraj uspešno diplomirala
na filozofski fakulteti v Trstu.

Občinska uprava iz Zgonika
čestita odborniku

MILOŠU BUDINU

ob uspešno opravljeni diplomi.

OBČINSKA UPRAVA iz Zgonika
čestita odborniku

MILOŠU BUDINU

ki sta včeraj uspešno diplomirala
na filozofski fakulteti v Trstu.

Občinska uprava iz Zgonika
čestita odborniku

MILOŠU BUDINU

ob uspešno opravljeni diplomi.

OBČINSKA UPRAVA iz Zgonika
čestita odborniku

MILOŠU BUDINU

ki sta včeraj uspešno diplomirala
na filozofski fakulteti v Trstu.

Občinska uprava iz Zgonika
čestita odborniku

MILOŠU BUDINU

ob uspešno opravljeni diplomi.

OB SOBOTNI OKROGLI MIZI SKGZ

Priznanje Gorici za okrepitev miru in sodelovanja ob meji

Slovinci pričakujemo, da bo z izvajanjem osimskega sporazuma Italija izvedla svoj ustavni dolg do nas

Gorica bo v soboto odprla novo fazo obmejnih odnosov. Gostila bo visoke predstavnike dežele Furlanije – Julijske krajine, Slovenije in obeh sosednih Goric, ki bodo – na pobudo SKGZ – ocenili izvajanje osimskega sporazuma in ugotovili možnosti za nadaljnji razvoj obme-
nega in širšega sodelovanja. Gorica na takšen način kot edino italijansko obmejno mesto nadaljuje od-
prto politiko dobrososedskih odno-
sov, ki ni ne od danes in ne od
včeraj, ampak je ta politika sad
zelo hitrega poveljnega spoznanja.
Spoznanja, ki ima svoj izvor tudi
v odprti politiki Nove Gorice in ce-
lotne družbe v sosedni republiki.

Zaradi takšne naše ravnosti na
mednarodnih ravneh upravičeno po-
gostokrat poudarjajo, da sta bili Go-
rici s svojim vzgledom predhodnici
osimskega sporazuma. Goriki pro-
stor je tudi edini obmejni prostor,
kjer izvajanje osimskega sporazu-
ma ne kasni, saj dela nemoteno po-
teka na velikih objektih, leti pa
bodo dali novega poleta sodelovanju
ter ga ovrednotili z novimi pobu-
dami.

Zaradi takšne usmeritve, ki odra-
ža avtentične interese prebivalstva,
v Gorici kljub poskusom loka'nega
melonarska lista ni našla ugodne po-
dlage.

Odprte sile pa morajo tudi v pri-
hodnje trdno stati na tleh in ne do-
pustiti nobene močnosti, da bi se
k nam prihotapile za nas škodli-
ve pobude. Gorica se mora ču-
titi živo in ustvarjalno mesto, blizu
furlanske podletnosti, kot starčev-
ski lenobnosti nekaterih tržaških
krogov, ki so prej pripravljali u-
mreti, kot priznati neko zgodovins-
ko realnost za mejo.

Tudi v prihodnje mora Gorica po-
speševati obsejne gospodarske po-
bude, na četudi jih bodo prej ure-
nili Furlani iz Vidma in Pordre-
noma, kot ml. Ustvarjati mora do-
bršo politično klimo, kakaj takšna
klima njej prinaša tudi gospodarske
koristi. Ne sme pa Gorica pozabiti,
da bi pritegnila poskusom neka-
rih tržaških krogov, ki bi radi pro-
sto industrijsko cono na Krasu, ki
je nečisto, premešani k nam. Če bi
sprejela to tezo, bi šla na linio
revizije osimskega sporazuma in bi
odprla vrata melonarski listi.

Italijansko-jugoslovanski odnosi pa
so tako razveljavili, da ni nič laž-
jeja kot po drugih poteh poskušati
možnosti za industrijsko kooperaci-
jo in druge oblike gospodarskih od-
nosov.

V osimskega sporazuma, ki je trd-
no podlaga za dobrososedske od-
nose, smo svoje mesto dobili tudi
mi, pripadniki slovenske skupnosti
v Italiji. Osimski sporazum nam za-

gotavlja priznanje naših pravic in
obvezuje Italijo, da izpolni svoj u-
stavni dolg do nas. Zaradi tega je
naša podpora osimskega sporazu-
mu brezpogojna. Prepričani smo,
da tako mislijo tudi tisti, ki se bo-
do v soboto usedli za okroglo mizo.

Glavni del razprave na sestanku
je bil namenjen prihodnjemu ob-
mejnemu srečanju med OK ZSMS
iz Kopra, Sežane, Nove Gorice in
Tolmina ter MO SKGZ, ki bo ravo-
no v Novi Gorici v soboto, 28. mar-
ca.

Po dogovoru o samem poteku
srečanja sta se nato strani dotak-
nili konkretnih akcij, ki naj bi
prišle v poštev v prihodnjih mese-
cih. Naj pri tem omenimo akcije
v okviru 40-letnice ustanovitve OF
(pohod, kresovi, skupni izlet in po-
dobno), o vključevanju mladih v
zamejstvu v mladinske delovne ak-
cije 1981, o prireditvi 25 ur nogo-
meta, ki jo bo organiziral Med-
občinski svet ZSMS za Severno Pri-
morsko, ter o skupni udeležbi mla-
di na pohodu dveh spomenikov
Stevevan – Janjače.

Skupne akcije mladih Gorice in Nove Gorice

V soboto popoldne se je na Lo-
kvah, v okviru tridnevnega semi-
narja, ki ga je v tem kraju orga-
nizirala Občinska konferenca Zve-
ze socialistične mladine Slovenije iz
Nove Gorice, sestala mešana mla-
dinska komisija OK ZSMS Nova
Gorica in mladinskim odborom
SKGZ (goriški del).

PO USPEHNIH NA ZONCOLANU

Zadovoljstvo v Gorici za uspehe smučarjev SPD

Pripravljajo se na Posoško prvenstvo v Sappadi in na tekmovanje «Kanin 81»

V Gorici vlada med tukajšnje
mladino in člani planinskega dru-
štva nasplošno precejšnje zadovolj-
stvo zaradi odlične uvrstitve članov
goriškega Slovenskega planinskega
društva na nedeljskih smučarskih
tekmah na Zoncolanu. Jasno je, da
so ti rezultati odraz, ne eni strani
splošnosti posameznikov, na dru-
gi pa dobre in vztrajne trenerske
sile na Nevejskem sedlu, ki jo
SPD prireja vsako leto ob začetku
sezone.

V navadi je že, da sodelujejo
naši smučarji tudi na posoškem po-
krajinskem smučarskem prvenstvu,
čigar organizacijo imajo izmenično
smučarska društva na Goriškem.
To prvenstvo bo letos v nedeljo,
15. marca, v Sappadi. Vodstvo
SPD vabi vse smučarje, da pride-
jo na sedež v Ulico Malta in se
tam vpišejo v seznam tekmoval-
cev (te bo odbor po trezni presoji
izbral, da bodo branili društvene
barve) ter tudi za izlet z avtobu-
som. Vpis se vrši do 11. marca.

Slovensko planinsko društvo v
Gorici pa bo prireditev večjega
smučarskega tekmovanja z naslo-
vom «Kanin 81». To sodi v vrsto
tekmovanj, ki jih prireja sloven-
ska zamejska planinska in smučar-

ska društva. To bo v nedeljo, 29.
marca, na Nevejskem sedlu. Dru-
štvo vabi vse goriške smučarje, da
se polnostevilno vpišejo na to tek-
movanje. Tekmovalne rezultate bo
do šteli tudi za društveno prven-
stveno lestvico. Do 16. marca se
je moč na sedežu v Ulici Malta
vpisati tako za to tekmovalce kot
za avtobusni izlet na Nevejsko
sedlo.

Goriške smučarje čaka torej
dve zahtevni nalogi: pokrajinsko
prvenstvo in zamejsko prvenstvo.
Prepričani smo, da se bodo obh-
udeležili naši marljivci in pridni tek-
movalci in prinesli domov, kot že
večkrat doslej, kar precej nagrad.

Kandidati za področno zdravstveno ustanovo

Na goriskem županstvu so v po-
nedeljek, včeraj, zastopniki po-
samesnih strank predložili liste
kandidatov za skupščino področne
zdravstvene ustanove. Te zastopni-
ke bodo volili izključno občinski sve-
tovalci iz vseh občin naše pokraj-
ne na sejah, ki bodo istega dne v
drugi polovici letošnjega marca.

NA POBUDO ŽENSKEGA ODESKA PD JEZERO

Doberdobske žene in dekleta zaključujejo kuharski tečaj

Pod vodstvom učiteljice Nataše Bašin so se naučile pripraviti sto jedi - V nedeljo razstava ob ženskem prazniku

skala predsednica ženskega odseka
Leda Jarc, ki nam je povedala, da
prirejajo tečaj v sodelovanju z Žen-
skim iniciativnim odborom in Delav-
sko univerzo v Novi Gorici. Pro-
stor za pouk sta oskrbela občina
in solski svet. Doberdobske žene so
bile v zadnjem letu zelo aktivne.
Priredile so predavanja o vzgoji o-
trok in mamilih, o prvi pomoči po-
nesrečencem, slikarsko in čipkar-
sko razstavo, sodelujejo z ženami
iz Pvrčine, s krajevno skupnostjo,
s katero je Doberdob pobraten. Z
njimi so bile na skupnem izletu v
San Marino, Sirmionu, v Bazi 20.
Za nedeljsko prireditev je Vilma
Juren, naša dolgoletna neutrudna

žene s Poljan in iz Doberdoba med kuharskim tečajem

Mlade poročene žene in dekleta
s Poljan in iz Doberdoba zaključ-
jejo kuharski tečaj, ki ga ženski
odsek prosvetnega društva «Jezero»
prireja v prostoru osnovne šole v
Dobrodoju. Začele so ga decembra
in so imele deset lekcij, vsak pe-
tek popoldne in zvečer. Tečajnice
je okoli dvajset, razdeljene pa so v
dve skupini. V petek in v soboto
bodo pripravile jedila za razstavo
za nedeljsko praznovanje 8. marca,
praznika žena. Za to priložnost bo
razstava odprta od 16.30 do 17.30,
po njej pa bo praznovanje z govorom,
predstavo SSG z igrjo «Ženi na po-
deželju» in podljetno diplom te-
čajnicam. Sledila bo zakuska, mla-
dinski odsek pa bo poskrbel za
glasbo in za dobro voljo.

Kot nam je povedala učiteljica
Nataša Bašin od Delavske univerze
v Novi Gorici, bodo na tečaju pri-
pravile jedila po 100 receptih, po
devet receptov na ujo.

Program obsega pripravo zdrave
hrane, slovenskih tipičnih jedi, pa

narodnih jedi kot so jota, žlikro-
fi, mlečna pila, orhova in makova
potica, pečena jabolka itd. Ob vsa-
ki lekciji prejmejo tečajnice opre-
delj, tako da bodo imele ob kon-
cu tečaja kar lep sveženj strani z
besedilom receptov.

«Pouk obsega tudi pravila bonta-
ne, se pravi pripravo mize, obna-
šanje pri mizi, skratka, tečajnice
naučimo, kako napraviti, da posta-
ne uživanje hrane prijeten obred»,
nam je še povedala učiteljica Ba-
šin, pri tem pa dodala, da se spre-
mimo tudi pravila bontoneta, «ko
je bilo pomankanje, smo pisčanca
jedli z rokami. Do pred nekaj leti
ti smo se ga lotili s priborom in
tako pustili ob kosti dobi mesa.
Sedaj pa ga spet jemljemo v ro-
ke», je povedala učiteljica Ba-
kupia Nataša, medtem ko so tečaj-
nice iz prve izmene zaključevale
svojo lekcijo s tem, da so pojedle,
kar so skuhalo. Za njimi so se pri-
stledniki in mizi zvrstile tečajnice
druge izmene. Medtem jih je obi-

delavka po starih fotografijah in po
risbah praznične obleke kraške že-
ne ukrojila šest oblek, ki jih bodo
prvič nadele na nedeljskem prazni-
ku. Dekleta so si jih prejšnji dan,
ko smo jih obiskali prvič, omerile
in priznati moramo, da so jim zelo
pristajale. Tudi ta pobuda kaže, ka-
ko iniciativne postajajo kraške žene.
Tisti večer, niti da bi se tako do-
govorili, pa so tečajnice obiskale tu-
di voditeljice ZIO, Vilma Bregant,
Marta Merkuža in Lina Marinič.
Pozanimalo so se za potek tečaja,
povedale, da so s pomočjo pri-
zidev Nataše Bašin prvega priredite-
la v Pevmi in da bi ZIO takšne te-
čaje še priredile, če bi imel na vo-
ljo dovolj primerne kuharske opre-
me.

Pustno veselje na Goriškem

Goriška mladina se je včeraj po-
slovlila od pusta z najrazličnejšimi
prireditvami. Na goriskem Korzu
se je včeraj popoldne trlo ljudi,
zlasti mladih, ki so bili na najraz-
ličnejše načine našemljeni. Korzo
je bil zaprt za avtomobilski promet
na odseku med Garbaldjevo ka-
varno in Ljudskim ortom. Mladih
je bilo precej, vsa stvar je pote-
kala precej tiše kot v prejšnjih le-
tih, tudi ker niso mladi imeli ob-
elkih bomb z moko in praški, ki so
bile značilne za prejšnja goriska
pustovanja.

Veselo je bilo popoldne tudi v
naših prosvetnih društvih, v ka-
terih se je zbralo povsod precej
otrok, ki so bili vsi našemljeni. E-
nako je bilo na podeželju.

V dopoldanskem času po nekaj
urah pouka pa so dijaki klasičnega
liceja imeli lepo pustno prireditev.
Na ogled so prišli tudi dijaki uč-
teljskega liceja, Liceja, vsi
lepo starinsko oblečeni, očito so
izpraznili omare in skrinje na pod-
strešjih, kjer se hranijo stare o-
bleke in klobuki) so priredili poro-
ko. Zatem so šli po mestu na po-
ročno potovanje z limonami, ob
povratku v Ulico Aviano pa se je
pripletala «grometna nesreča», v ka-
teri se je zelo poškodovala neve-
sta. Ni niso pomagali zdravniki,
neje dejstvo, da so Zeusu žrtvovali
pravo kokoš. Potreben je bil po-
ročni potovanje z limonami, ob
povratku v Ulico Aviano pa se je
pripletala «grometna nesreča», v ka-
teri se je zelo poškodovala neve-
sta. Ni niso pomagali zdravniki,
neje dejstvo, da so Zeusu žrtvovali
pravo kokoš. Potreben je bil po-
ročni potovanje z limonami, ob
povratku v Ulico Aviano pa se je
pripletala «grometna nesreča», v ka-
teri se je zelo poškodovala neve-
sta. Ni niso pomagali zdravniki,
neje dejstvo, da so Zeusu žrtvovali
pravo kokoš. Potreben je bil po-
ročni potovanje z limonami, ob
povratku v Ulico Aviano pa se je
pripletala «grometna nesreča», v ka-
teri se je zelo poškodovala neve-
sta. Ni niso pomagali zdravniki,
neje dejstvo, da so Zeusu žrtvovali
pravo kokoš. Potreben je bil po-
ročni potovanje z limonami, ob
povratku v Ulico Aviano pa se je
pripletala «grometna nesreča», v ka-
teri se je zelo poškodovala neve-
sta. Ni niso pomagali zdravniki,
neje dejstvo, da so Zeusu žrtvovali
pravo kokoš. Potreben je bil po-
ročni potovanje z limonami, ob
povratku v Ulico Aviano pa se je
pripletala «grometna nesreča», v ka-
teri se je zelo poškodovala neve-
sta. Ni niso pomagali zdravniki,
neje dejstvo, da so Zeusu žrtvovali
pravo kokoš. Potreben je bil po-
ročni potovanje z limonami, ob
povratku v Ulico Aviano pa se je
pripletala «grometna nesreča», v ka-
teri se je zelo poškodovala neve-
sta. Ni niso pomagali zdravniki,
neje dejstvo, da so Zeusu žrtvovali
pravo kokoš. Potreben je bil po-
ročni potovanje z limonami, ob
povratku v Ulico Aviano pa se je
pripletala «grometna nesreča», v ka-
teri se je zelo poškodovala neve-
sta. Ni niso pomagali zdravniki,
neje dejstvo, da so Zeusu žrtvovali
pravo kokoš. Potreben je bil po-
ročni potovanje z limonami, ob
povratku v Ulico Aviano pa se je
pripletala «grometna nesreča», v ka-
teri se je zelo poškodovala neve-
sta. Ni niso pomagali zdravniki,
neje dejstvo, da so Zeusu žrtvovali
pravo kokoš. Potreben je bil po-
ročni potovanje z limonami, ob
povratku v Ulico Aviano pa se je
pripletala «grometna nesreča», v ka-
teri se je zelo poškodovala neve-
sta. Ni niso pomagali zdravniki,
neje dejstvo, da so Zeusu žrtvovali
pravo kokoš. Potreben je bil po-
ročni potovanje z limonami, ob
povratku v Ulico Aviano pa se je
pripletala «grometna nesreča», v ka-
teri se je zelo poškodovala neve-
sta. Ni niso pomagali zdravniki,
neje dejstvo, da so Zeusu žrtvovali
pravo kokoš. Potreben je bil po-
ročni potovanje z limonami, ob
povratku v Ulico Aviano pa se je
pripletala «grometna nesreča», v ka-
teri se je zelo poškodovala neve-
sta. Ni niso pomagali zdravniki,
neje dejstvo, da so Zeusu žrtvovali

KULTURA

PREMIERA V NOVI GORICI

Molierov Don Juan

Novogoriški igralci so zahtevno delo uprizorili v režiji makedonskega gosta Ljubice Georgijevskega

Dandanes to ni nikakršna sramota: svetlohlodno je modna grehota, in vse modne grehote imajo ljudje za kreposti. Oseba pravičnika je najboljša vloga, ki jo more človek igrati. Danes ti ni mudi poklic svetlohlodnega človeka, ugodnosti. Umetnost hinarčevanja uživa velik ugled... Vse druge človeške slabosti so izpostavljene graji in vsakdo ima pravico napadati jih odkrito; svetlohlodnost pa je privilegirana grehota, ki s svojo roko lahko tisti usta vsemu svetu in ki uživa brezskrbnost popolne nedotakljivosti... Pod to udobno varstvo se nameravam zateči in z njegovo pomočjo spraviti svoje zadeve v red. Svojih sladkih navad zato ne bom opustil, toda skušal jih bom skriti in se zabavati brez trušca. In če bi me hotel kdo razkrinkati, vem, da se bo brez mojega prizadevanja zavzela zame vsa bratovščina, da me bo branila zoper vse in vsakogar. Skračka, to je pot, da bom lahko nekaznovan počel, kar bom hotel. Postavljen sem bom za sodnika, nad ravnanjem drugih, grajal bom ves svet in bom širil dobro mnenje samo o sebi.» pravi Don Juan v drugem prizoru petega dejanja te znamenite molierove komedije, s tem pa zadeva v bistvo in namen tega Molierovega dela čeprav so zgodbo o večno nezadovoljenem in nezadovoljnim ljubimcu, erotičnem blaženju in pohotnežu obdelali dramatsko pred Molierom in za njim se številni drugi avtorji, med njimi tudi velika imena svetovne literature.

Sploh je zanimivo, da je Molier na strani tega svojega junaka, čeprav se njegova zgodba tragično in groteskno konča tudi zato, ker se ni drljal samo zapeljati vseh pred seboj, ampak tudi žensk od grofic do kmetice, temveč predvsem in zato ker se je uprl nebu, to je konvenciji in ča-

su v imenu subjektivne skoraj anarhične svobode subjekta v današnjem smislu te besede. In zato ni nič čudnega, če je Molierova komedija »Don Juan ali kamniti gost« aktualna tudi danes, živo prisotna v zavesti modernega človeka, kar vse ji daje pečat tistih dramskih del preteklosti ki so v nekem smislu večna.

Novogoričani so se lotili uprizoritve tega zahtevnega besedila pod vodstvom znanega makedonskega režiserja Ljubice Georgijevskega (premiera je bila 23. februarja) zagnano in profesionalno kot smo bili doslej že priča nekaterim drugim dosedanjim uprizoritvam klasičnih in zahtevnih del na njihovem odru v Solkanu. Tudi to pot so pokazali, da so zrel in homogen teaterski kolektiv, ki ga ne polnosti zaveda tako svoje profesionalne odgovornosti kot dolžnosti do občinstva.

Režiser Georgijevski si je skupaj s scenaristom Miodragom Tabakom zamislil uprizoritev Don Juana čisto moderno, kljub izrednim kostimom Alenke Bartolove iz molierovskih časov tuda da je včasih Molierovo komedijantstvo zabrisal in predstavil Don Juana in njegov lik kot modernega, sodobnega človeka, ki si svojo svobodo terja in jemlje še skoraj skrajno individualistično in nihilistično, da bi tako besedilo še bolj aktualiziral in ga približal sodobnemu gledalcu, čeprav je pri tem žrtvoval marsikaj izrazi- to molierovskega šarma in vsega tistega, kar preprosto pojmujejo kot Moliera. Prostorsko je skupaj s scenaristom razrešil problem inscenacije zelo inventivno, saj je v stilizirani grobnici in mrežo pred njo nekako simbolično prikazal ječo življenja, mejo med življenjem in smrtjo, s scensko glasbo, ozvono opremo Andreja Beljana in opojnim duhom krajca pa je še bolj ponazoril vzdušje vseh tistih mračnih sil od človeških in klasičnih do nadzemskih, ki končno stro Don Juana v podobi kamnitega gosta, komendnika pritlikavca.

Don Juana je odigral Bine Matoh bravurozno in kot vlito iz enega samega kosa, v tej tako raznoliki osebnosti je uspešno predstavil zdaj cinika, zdaj iskrenega, zdaj vnetega ljubimca, pa spet ujetnega človeka, ki hrepeni in se bori za osebno svobodo in srečo, hrepeni pa se zaveda vseh človeških slabosti in omejenosti človekovega delovanja in obstoja, skratka, v njegovi vlogi je bilo čisto predvsem človeka, ki sicer izjavi usodo, a si ji, kljub nebu in višjim silam, ki ga stro, vseeno ne vda. Skratka, bil je tako molierovski Don Juan kot sodobni mladi človek hkerati.

Njegov pendant, Sganarel, njegov sluga in njegova vest, človek iz ljudstva, moder po izkušnjah in rezoner svojega gospodarja je bil Ivo Barišić, ki je z gotovostjo v igralškem smislu odlično dopolnjeval svojega gospodarja Don Juana in tako je ta dvojica zares dominantno vodila igrano in dogajanje na odru čeprav ostali igralci niso zastajali za njima, kljub razmeroma »majni« šima, a zato nič nepomembni- šim vlogam pa naj gre za Elvira (Tja Glazarjeva), Gusmana (Stane Leban), Don Carlosa (Sergej Ferrari), Don Alonsa (Iztok Jereb), Don Louisa (Janez Lavrih), berača Franciska (Jože Mraz), Sarloto (Nevka Sedlar), Maturino (Nevka Vrančič), Pierrota (Karel Brinšič), komendnika pritlikavca (Boris Kavčič), La Violetta (Silvij Žižić), Ragotina (Dario Ščuka) in Dimancha (Tone Solar).

Novogoriški Don Juan je bil sicer molierovski, vendar ne komedijsko lahkoten in klasiistično nizek in ugrajen, temveč je bil posodobitve te komedije, ki nosi v sebi, kot smo že omenili, večno človeška vprašanja in dileme in je torej zato prisotna in aktualna tudi v našem času. Režiser je skušal te dileme rešiti bolj komorno in manj komedijantsko, sicer pa, vsak čas ima svojo interpretacijo in temu ustrežne rešitve. Pri vsem tem pa je treba ob koncu ugotoviti, da so igralci odlični. Vidmarjev prevod interpretirali zares v blagoslovni in imenitni duhu slovensčini, za kar gre vsakogar zaslugu tudi dramaturgu in lektorju te predstave, ki je bil to pot znani slovenski dramatik Dominik Smole.

DUŠAN ZELJEZNOV

Pred skorajšnjim izidom Kronologija naprednega delavskega gibanja na Slovenskem 1868-1980

Tik pred izidom je težko pričakovana knjiga »Kronologija naprednega delavskega gibanja na Slovenskem 1868-1980«, katere avtorji so številni najuglednejši slovenski zgodovinarji delavskega gibanja.

Knjiga je razdeljena na štiri zaključna poglavja, ki predstavljajo usodne zgodovinske prelome ne le v slovenskem delavskem gibanju, ampak v zgodovini slovenskega naroda sploh.

Op. ur. Uredništvo prevzema vso odgovornost za prenatrajeno objavo torza omenjenega prispevka in se avtorju opravičuje.

AVTOMOBIL IN ČLOVEK

Pišeta: I. FISCHER
V. TAVČAR

SERIJA NAJPOPULARNEJŠEGA AVTA SREDNJEGA RAZREDA OBSEGA 11 MODELOV

LEPOTILNI POSEG ZA FIAT 131

Za 131 1300 in 1600 nov motor z odlično gredjo v glavi - Različico »racing« ne proizvajajo več, na voljo pa je nov supermirafiori z dvolitrskim motorjem

PADOVA — Turinski Fiat se zadnje čase ne odlikuje po velikih novostih v svoji proizvodnji, čeprav je vsako leto na tržišču prisoten z novimi modeli. Gre v veliki večini primerov zgolj za manjške spremembe, ki ne zadevajo bistva. Tako ostanejo na primer montažni trakovi enaki, saj bi vsaka sprememba veljala tovarno težke milijarde.

In v tem okviru tretja serija znanega srednjazrednega Fiatovega avta 131 ni izjema. Novosti zadevajo predvsem re- styling karoserije, bolj pomembne pa so nekatere spremembe v

motorjih. Mirafiori 1300 in 1600 imata sedaj odlično gred v glavi, kar jima zagotavlja večjo prožnost in bolj umirjen tek. Popolnoma nov pa je model 131 supermirafiori 2000, ki bo v bistvu zamenjal dosedanj model »racing«, ki ga ne bodo več proizvajali. 131 supermirafiori 2000 je najdražji in najpopolnejši model serije z bencinskim motorjem. V Turinu trdijo, da gre za avto, ki se lahko kosa z vsemi evropskimi avti tega razreda. Serijsko je opremljen s servovalonom, servozavori, petstopenjskim menjalnikom, električnimi šipami, zu-

TI IN MORJE

VOJKO
PIŠE
COLJA

ZA PRIOBALNO PLOVBO NE RABIMO VIŠJEŠOLSKEGA MATEMATIČNEGA ZNANJA

Določanje kurza na pomorskem zemljevidu

Osnovna in morda tudi edina navigacijska naloga počitniškega kapitana

Marsikdo se je očitno zadnjič zgražal, ko smo zapisali, da je že dober turističen zemljevid iz vrstnih pripomočkov za priobalno plovidbo s celotnim, ki ima minimalni sistem španska vasa, ne bo nobena tragedija, če bo rabil decimalni sistem, saj ima vsak zemljevid tudi merilo.

Po vsem tem predložimo kar prvi navigacijski karti, ki določa- vanju kurza (smerni po kateri bomo pluli), saj bo to v večini primerov edina naloga, ki jo bomo med našimi potepi tudi izvedli. Na pomorski karti bomo s črtalom zarisali med izhodiščno in končno točko premico, črta ne bomo odmaknili, temveč bomo njeni priložili hipotetno navigacijsko trikotnik in ga vzporedno pomaknili do prvega polodnevika (navpične črte), da bo os trikotnikove stopnišne lestvice pokrila polodnevnik. Kot očitamo na stopniški lestvici tam, kjer se polodnevnik na karti trikotnika z njo seka. Vse skupaj zveni skrajno učeno in zapleteno, če pa vam bo kdo to nalogo praktično pokazal, boste videli, da ne rabite nobene akademske izobrazbe in lahko nalogo izpolnite, če imate obvezno osemletno izobrazbo.

Seveda lahko tako nalogo rešujemo tudi na druge načine, s posebnimi vzporednimi pomorski črtali, s pomorskim kotomem, v skrajnem primeru pa na isti način kot smo kote določali v šolskih klopetih. Z eno ali nesamo na levo ali desno stran zemljevida in očitamo minute zemljepisne širine v razponu med obema krakoma šestila. Vsaka širinska minuta odgovarja nam-

reč dolžini ene morske milje (1.852 metrov). S tem je tudi jasno, zakaj v pomorstvu še vedno rabimo milje in ne decimalnega sistema, če pa je komu sežej- malni sistem španska vasa, ne bo nobena tragedija, če bo rabil decimalni sistem, saj ima vsak zemljevid tudi merilo.

Kot rečeno bo ugotavljanje plo- ne smeri edina navtična naloga povprečnega dopustniškega kapita- na. Seveda ne bo navtične karte razpental na svoji mali oreho- vi lupini, prav tako ne bo na

Značilnosti novigradskega svetilnika

in njihovo popolno priznanje, pri Marhelu pa še, da ni bil niti disciplinarno predkaznovan. Obežujejo (bremenil- no) pa posebno težka izdaja, ki sta jo oba obtožena zakri- la pa njuno bedno (zmotno) prepričanje. Izdaja je najsramotnejše hudodelstvo, njene posledice pa se v pred- metnem slučaju še ne morejo presoditi, ker se mora do- mnevati, da so vsa poročila, ki sta jih obtožena poslala banditom, bila sporočena Anglo-Amerikanem. Bremenilno je tudi, da sta se oba obtožena zaradi svoje izobrazbe in zaposlitve v civilu (Majcen sodnijski referent, Marhel pro- metni uradnik nemških državnih železnic) lahko že od začetka zavedala teže svojega izdajstva. Nizkotno prepi- čanje Majcena je dokazano tudi s tem, da je nosil s seboj star jugoslovanski potni list, da bi se v slučaju ujetništva izkazal kot bivši jugoslovanski državljani.

Tudi brez prisile predpisa čl. 57 M St. GB je torej po pretehtanju zgoraj zbranih razlogov lahko obtožena dole- tela le smrtna kazen.

Hochstöger dr. Karnitschnig
Vojni pravni inspektor Višji štabni sodnik

Potem ko sta bila v Sežani 6. januarja 1945 obsojena na smrt in sta vložila prošnjo za pomilostitev, so ju iz- mučena, sestradana in zvezana odgnali v vojaške zapore v Trst. Hranili pa so ju tako slabo, da sta v manj kot dveh mesecih shujšala od 70-80 kg na okoli 35-36 kg.

Ko je višje vojaško sodišče pri 18. vojnem okrožju v Salzburgu potrdilo pravdorek prvostopenjskega sodišča, vrhovni poveljnik rezervne vojske general Böhme pa za- vrnil njuno prošnjo za pomilostitev, so ju, kot smo že ome- nili, 20. februarja 1945 pred zborom blizu Sežane ustrelili.

12. MAKS ZADNIK

V «levjem žrelu»

O mučniški smrti partizanskih obveščevalcev v nemški vojski

Obtožena sta delala z roko v roki in sta izpolnila vse zahteve banditov v toliko, kolikor jima je bilo sploh mo- goče. Ko je Majcen kmalu po 20./8.—1944 odšel na dopust je bil v bolniški okerbi, je Marhel sam nadaljeval z iz- dajo. Zadnji sestanek z banditi se lahko dokaže obtoženi- ma z dne 3./12.—1944.

Oba obtožena sta v začetku trdovratno lagala in sta priznala šele pod pritiskom predočenih jima dokazov. Ti dokazi so bili najdeni v neki akciji divizije proti banditski komandi mesta Sežana in so v vpisu kot priloga 2 — 4. Izjava obtoženih, da sta delala iz strahu pred banditi, je popolnoma neumestna, ker je obstajala smrtna nevarnost tako za njih kot tudi za njihove domače v smislu člena 52 R St. GB. V smislu čl. 49 odstavka 1 N St. GB se mora tudi kršitev vojaške obveznosti iz strahu pred osebno nevarnostjo kaznovati kot naklepna kršitev vojaške obvez- nosti. Razen tega sta obtožena sama od sebe vzpostavila povezavo z banditi, pri čemer se mora Majcen smatrati kot gonilna sila.

Zločin obtoženih je vojni zločin po členu 57 M St. GB in členu 91b R St. GB. Za to je zagrožena smrtna kazen. Oba obtožena sta bila zato obsojena na smrt. Izjava voja- ških časti je bila izrečena v smislu čl. 31 M St. GB, trajna izguba državljanstva pravice pa v smislu čl. 32 R St. GB.

Razlogi za odmero kazni so torej tudi splošno omenjeni. Olajševalna je pri obeh obtoženih dosedanja neznanost

RADIO VELE- VIZIJA

ITALIJANSKA TV Prvi kanal 12.30 Solška vzgoja 13.00 Umetnost v mestu 13.25 Vremenske razmere 13.30 DNEVNIK 14.00 Dama iz Monsereaua — TV nadaljevanka 14.30 Dames v parlamentu 14.40 Solška vzgoja 15.10 Braccio di ferro — risanke 15.30 Zaslodovalec — televizijska priredba 16.30 Remi — risani film 17.00 Dnevnik 1 — Flash 17.05 3, 2, 1... Stik! 18.00 Solška vzgoja: Umetnost 18.30 Problemi gospoda Rossija 19.00 Italijanske kronike 19.20 Salty — TV film 19.45 Almanah in Vremenske raz- mere 20.00 DNEVNIK 20.40 Dallas — TV film 21.35 Zgodbe pred zrcalom 22.10 Sportna sredi Ob koncu Dnevnik, Dames v parlamentu in Vremenske razmere Drugi kanal 12.30 Dnevnik 2 — Za in proti 13.00 DNEVNIK 2 — Ob 13. uri 13.30 Solška vzgoja 14.00 Popoln dan, dnevna rubrika 14.10 Victor Hugo: Bedniki — 2. del 15.25 Solška vzgoja: Zgodovina letenja 17.00 Dnevnik 2 — Flash 17.05 Popoln dan, II. del 17.10 Program za mladino 17.30 Risanke 18.00 Solška vzgoja: Rumeno, rdeče, oranžno, ze- leno, modro, plavo 18.30 Iz parlamenta Dnevnik 2 — Večerne šport- ne vesti 18.50 Dogodiščine Babarja — ri- sanke 19.05 Dober večer z... Alice in Ellen Kessler: Vmes Muppet show. Napoved vremena 19.45 DNEVNIK 2 20.40 Anna Kuliscioff — 1. del TV nadaljevanka	21.30 Pravi se, ženska 22.10 Ujetnik — TV film Ob koncu Dnevnik 2 — Za- dne vesti Tretji kanal 16.00 Benetke: Boks 19.00 DNEVNIK 3 19.35 Pust v Tesinu 20.05 Solška vzgoja: Vse zasedeno 20.40 »Perdutamente« — film 22.45 DNEVNIK 3 23.20 Benetke: Boks JUGOSLOVANSKA TV Ljubljana 9.00 — 10.00 TV v soli: TV kole- dar, Za učitelje, Moj kraj, Biologija, Risanka, Predsol- ska vzgoja, Zgodba, Risanka, Telesna vzgoja, Zadnje minute 17.35 Poročila 17.40 Z besedo in sliko — Storž- kovo popoldne — Vrnitev 17.50 Velike razstave, kulturno do- kumentarna oddaja 18.20 Okrogli svet 18.30 Obzorik 18.45 Amaterski studio 19.25 TV noči 19.30 TV DNEVNIK 19.55 Vreme 20.00 Film tedna: Prvi poročena, sovjetski film 21.40 Miniature — Blaž Demšar: Kako nastane violina 22.00 V znamenju Koper 17.15 Košarka — Jugoslovanski pokal 19.00 Visok pritisk — glasbena od- daja 19.30 Aktualna tema 20.00 Risanke 20.15 TV D — Stičišče 20.30 Dve minuti 20.30 Nogomet — Evropski pokal 22.15 TV D — Dames 22.25 Očetovo potovanje — film Zagreb 17.45 Mak ob progi 18.15 TV kolekar 18.25 Kronika občine Sisak 18.45 Amaterski studio 19.30 TV DNEVNIK 20.00 Sportna sredi
---	---

TRST A
7.00, 8.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila: 7.20 Dobro jutro po naše: 8.10 Jutrarnji almanah; 9.00 Glasbena matineja; 10.10 Ra- dijski koncert; 10.45 Oddaja za prvo stopnjo osnovne šole; 11.30 Beležka; 11.40 Zmizelene melodi- je; 12.00 Pod Matujarjani; 12.30 Melodije od vseposodi; 13.20 Zbo- rovska glasba: Naši zbori; 13.40 Instrumentalni solisti; 14.10 Otro- ški kotiček: Iz zakladnice sloven- ske mladinske literature; 14.30 Ro- man v nadaljevanju: Janez Ja- len: »Babi«; 14.45 deli 15.00 No- ve pesmi; 15.10 Slovenska lita- ratura v Italiji; 16.15 Po poklicu jazzar; 17.10 Mi in glasba: Ma- di izvajalci; Z revije Zvezce cer- venih periskih zborov; ki je bila v Kulturno domu v Trstu 30. novembra lani; 18.00 Iz sveta u- mestnosti: Poslušajmo film; 18.40 Priključeni motivi.

RADIO 1
7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila: 6.00 Glasbena prebujanje; 7.25 Kakšna glasba; 9.00 Radio an- chi; 11.00 Štiri četrtine; 12.03 »Vi- in«; 12.25 Pošta kočija; 13.30 Ulica Asiago Tenda; 14.30 Knji- ga — diskoteka; 15.03 Rally; 15.30 Popoln dan srečanja; 17.03 Patch- work; 18.20 Sexy West; 20.42 Glas- beni priročnik; 21.03 Nagrada 33.

LJUBLJANA
6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.30 Iz naših spor- do; 8.08 Z glasbo; 8.10 Dobro dan; 8.30 Pisan svet pravljic in zgodb; 9.05 Z radiom na poti; 9.40 Tu- ristični napotki; 10.05 Rezervira- no za...; 11.35 Znano in priljublje- no; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene umetnos- ti; 13.00 Dames ob 13.00; 13.30 Priporočila vam...; 14.05 Razmi- šljanje, ugotavljanje...; 14.25 Naš poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Zabavna glasba; 15.50 Radio da- nes, radio jutri!; 16.00 »Loto vrtil- lak«; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Zbovorska glasba v prostoru in času; 18.15 Naš gost; 18.30 Kaj radi poslušajo; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute z ansam- blom J. Jersinova; 20.00 Kon- cert za besedo — Makedonija; 21.05 Minute z Josipom Pavčičem; 21.05 Giuseppe Verdi: Odlomki iz opere »Don Carlos«; 22.30 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe; 23.05 Lirični utrinki; 23.10 Jazz pred polnočjo.

KOPER
(Italijanski program)
7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.32 Operni pro- tagonisti; 9.00 Štirje koraki; 9.15 Poje skupina Poup; 9.32 Luciano vi dopisniki; 10.00 Z nami je...; 10.10 Otroški kotiček; 10.45 Mo- zaik; glasba in nasveti; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Iz Rima z zanimanjem in simpatijo; 14.15 Mala diskoteka; 14.33 Vrtiljak ju- goslovanskih motivov; 15.00 Kje naj se ustavimo; 15.45 Mini juke box; 16.00 Kino danes; 16.32 Crash; 16.55 Pismo iz...; 18.15 An- sambl Tony Tomas; 19.15 Glas- bena oddaja.

KOPER
(Slovenski program)
6.30, 7.25, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Jutrarnji kolekar; 6.37 Koncert; 7.15 Najava sporeda; 13.00 Pre- gled dogodkov; 13.05 Zapomo je sem — spored mladinske zborov.

»Tako naj se zgodi vsem sovražnikom Reicha!«
Marhel in Majcen sta junaka zdržala vsa mučenja in s tem omogočila glavnim sodelavcem — Kranjcu, Rudiju Bezuku in drugim da so se še pravočasno umaknili pred aretacijo. Stori la sta vse, kar je bilo v njuni moči, za domovino in zanjo žrtvovala življenje. Zato zaslužita naj- globlje spoštovanje, saj sta s svojim žrtvovanjem rešila živ- ljenje mnogim borem in aktivistom.

Nemci pa niso z odkritjem in likvidacijo Majcna in Marhla v svojem štabu, še manj pa v enotah, izkoreninili delovanja partizanske obveščevalne mreže, pač pa so od- sekali le en njen krak, drugi pa so z delom nadaljevali do osvoboditve, ko je moral 7. maja v Ilirski Bistrici tudi sam general Hans von Hösslin priznati svojo nemoč v boju s partizani.

In končno se je prav njemu zgodilo julija 1947, potem ko ga je vojaško sodišče 4. jugoslovanske armade kot vojnega zločinca obsodilo na smrt, tisto, kar je 20. februarja 1945 želel vsem sovražnikom Reicha nad izmučenim Majc- novim in Marhlovim truplom.

Na Boniniah, 11. novembra 1980

Maks Zadnik

VIRI:

1. Informativna poročila obv. centra JO, arhiv IZDG v Lj. F 301/II.
2. Arhiv IZDG v Lj. — nemski fond
3. Spomini Miroslava Kranjca, Sežana, zapis iz leta 1972 v oseb- nem arhivu pisca
4. Spomini Antona Serajnika, zapisani 1972, leta, osebni arhiv pisca
5. Izjave Edvarda Pilika iz Lj., osebnega Majcnovega prijatelja iz predvojne dobe, ustni vir
6. Izjave Vere Ivnik — Majcen — Stergar 10/12 — 1959 o delovanju svojega moža M. Majcna — Titija. (Prepis v osebnem arhivu pisca)
7. Izjave Angele Marhel — Jarc 12/12 1959 o svojem pokojnem možu (Prepis v osebnem arhivu pisca)
8. Timotejevič Lazar proti Küberlju naša obramba 1975/76
9. Maks Zadnik Istrski oči, Ljubljana 1975
10. Maks Zadnik, Partizanske oči in ušesa, Naša obramba 1975.

NOGOMET

Inter v rahli prednosti danes proti Crveni zvezdi

Za drevisnjo tekmo izredno zanimanje - «Važno je ne prejeti gola», menita trenerja - Še v dvomu nastop Vladimira Petrovića Srečanje bo neposredno prenašala koprski televizija ob 20.30

Od našega poročevalca
MILAN — Kolikšno je zanimanje za drevisnjo prvo četrtfinalno srečanje med Interjem in Crveno zvezdo kaže že podatek, da so že v sredo blaginčarji Interja vnovičli več kot 400 milijonov lir. Predvideti je torej, da bo drevi milanski stadion «Meazza» nabito poln, pa čeprav je včeraj končno začelo deževati (končno, ker take suše v Milanu ne pomnijo več kot stoletje). Zakaj tako izredno zanimanje? Na dlan je, da je Milan predvsem «nogoletno mesto», da je Inter edino italijansko društvo, ki je še ostalo v enem od evropskih pokalov in ne nazadnje tudi zato, ker Interjevi navijači vedo, da postaja borba za letošnji državni naslov vse težja in skorajda izgubljena. Roma, Juventus in Napoli so trenutno v boljši formi od Interja.

Že na predvečer tekme proti Crveni zvezdi je bilo jasno, da Bersellinijevi varovanci niso mogli ravnodušno sprejeti nedeljskega poraza v Neaplju.

Beccalossi: «Nedeljski spodrsilaj v Neaplju bo za nas motiv več, da proti Crveni zvezdi damo vse od sebe. V tem srečanju moramo nujno zmagati.»

«Da, absolutno moramo zmagati in predvsem ne prejeti gola. Čeprav zelo cenim Crveno zvezdo, vseeno mislim, da bi morali tu v Milanu zmagati in se nato tudi uvrstiti v polfinale.» meni Interjev reprezentant Marini.

«Čaka nas težka naloga. Crvena zvezda je odlično moštvo. Vseeno pa sem prepričan v moč in prizadevnost svojih fantov. Tu v Milanu moramo nujno zmagati in ne prejeti gola, potem bo v Beogradu vse lažje,» je dejal trener Bersellini.

V taboru Crvene zvezde se zavdajo težav drevisnjega srečanja. Moštvo ni v najboljši formi. To je bilo jasno tudi v sobotnem prvenstvenem srečanju proti Dinamu, ko so Beograščani doma s težavo odnesli celo kožo. Kar pa najbolj zaskrblja trenerja Branka Stankovića je to, da Vladimir Petrović in Boronica še nista povsem narede.

Včeraj ob 17. uri so Beograščani opravili poslednji trening pred drevisnim nastopom. Časnikarjem je bil vstop strogo prepovedan, in to na izredno željo trenerja Stankovića: Beograščani so opravili lažji trening. Izvedeli pa smo, da je treniral tudi Petrović. Torej bo igral, ali ne bo igral? Včeraj jutraj je Stanković dejal časnikarjem, da bo Petrović skoraj gotovo igral. Po včerajšnjem treningu pa naj bi Zvezdin trener rekel, da se bo odločil šele danes jutraj.

«Prašanje Petrovića je torej še odprto. Sicer pa je tudi na dlan, da je Crvena zvezda brez Petrovića nedvomno vsaj za 20 odst. šibkejša. Obenem pa moramo tudi razumeti dvome trenerja Beograščanov. Tvegati naskok «Pitona» na tekem igrišču (ko pišemo še vedno dežuje), potem ko je komaj okrevale in ni lahka odgovornost.

Sicer pa pogledimo postavi, ki sta ju najavila trenerja:

INTER: Bordon, Bergoni, Baresi, Marini, Mozzini, Dini, Caso, Prohaska, Altobelli, Beccalossi, Muraro (Ambu).

CRVENA ZVEZDA: Simenunović, Krmpotić, Jovin, B. Djurovski, Milevotić, Jurišić, Petrović, (Sestić), Muslin, R. Savić, Janjanin, Repnić. Favorit? Vsekakor je v rahli prednosti milansko moštvo, ki bo igralo doma. Beograščani bi se, seveda, z neodločenim izidom povsem zadovoljili. Če bi dosegli kaj več, pa bi bili verjetno že zrel polfinalisti.

Branko Laković

DANAŠNJI SPORED

- Pokal prvakov**
- Bayern (ZRN) - Banik Ostrava (ČSSR)
Spartak (SZ) - Real Madrid (Sp.)
Liverpool (VB) - CSKA (Bel.)
Inter (It.) - Crvena zvezda (Jug.)
- Pokal pokalnih prvakov**
- West Ham (VB) - Dinamo Tbilisi (SZ)
Fortuna Düsseldorf (ZRN) - Benfica (Port.)
Slavia Sofia (Bol.) - Feyenoord (Niz.)
Carl Zeiss (NDR) - Newport (Wales)
- Pokal UEFA**
- Grasshoppers (Švi.) - Sochaux (Fr.)
Köln (ZRN) - Standard Liege (Bel.)
Saint Etienne (Fr.) - Ipswich (VB)
AZ 67 (Niz.) - Lokeren (Bel.)

KOŠARKA

SINOČI V MILANU

Najboljši tuji z veliko težavo premagali Italijo

Italija — All Stars 87:93 (17:50)

ITALIJA: Riva 2, Boselli 11 (1:2), Silverst 20 (4:5), Zampolini 10, Maglioli (0:2), Ferracini 8 (2:2), Magnifico 4, Vecchiato 7 (3:5), Marzora 10, Costa 3 (1:3).

ALL STARS: Beshore 3 (1:2), Holand 8, Brauson 5 (1:1), Basset 2 (2:3), D'Antoni 5 (1:1), Morse 2, Hayward 24 (2:7), Jura 4 (2:2), Brown 12, Kupec 4, Dalipagić 12 (4:5), Giannelli 4 (4:5).

SODNIKA: Solenghi in Albani (Italija)

MILAN — Skoraj 8 tisoč gledal.

ČETRTFINALE POKALA PRVAKOV

cev se je sinoči zbral v veliki športni palači v Milanu za pravo košarkarsko poslastico, za srečanje med Italijo in ekipo «All Stars» (najboljši tuji v Italiji).

Tujičkrat res niso imeli lahkega dela z italijansko reprezentanco, ki je večji del srečanja bila celo v vodstvu in je s prikazano igro povsem zadovoljila. Po končanem srečanju je časniskarska komisija izbrala kot najboljšega igralca tujece Spencerja Haywooda, kot najboljšega «azzurra» pa Pier Luigi Marzorati.

Naj omenimo še to, da je v vrstah tujecev izredno dobro igral tudi Dražen Dalipagić, ki je bil tudi drugi najboljši strelac «All Stars».

B. Laković

AVTOMOBILIZEM

Znana avstrijska smučarja Klammer in Weirather sta izrazila željo, da bi nastopila na mednarodni 24-urni dirki v Le Mansu, ki bo letos 13. junija. Le malo verjetno je, da bi jima avstrijska smučarska zveza dovolila opraviti to pustolovščino.

GIMNASTIKA

Mehika se je odrekla organizaciji svetovnega gimnastičnega prvenstva, ki bi moralo biti na sporedu septembra letos v tamkajšnji prestolnici. Vzrok: preveliki stroški.

UMETNOSTNO DRSANJE

Tudi Zagrebčanka Sanda Dubravčić med kandidatnjami za medaljo

Že na EP v Innsbrucku je pokazala svoje izredne sposobnosti

Šestnajstletna zagrebška dijakinja Sanda Dubravčić je na evropskem prvenstvu v umetnostnem drsanju v Innsbrucku 1981 zasluženost osvojila srebrno kolajno, zdaj pa je v Hartfordu, v ZDA, spet v krogu kandidatkinj za kolajne na svetovnem prvenstvu, kjer lahko pričakujemo zagrižen boj Sande Dubravčić za vrstitev v svetovnem merilu. Njen čas, 24-urni dirki v Le Mansu, ki bo letos 13. junija. Le malo verjetno je, da bi jima avstrijska smučarska zveza dovolila opraviti to pustolovščino.

Sloila od tekmovalnega športa Robin Cousins, ki je zdaj zvezda ameriške drsalne revije «Holiday on Ice», in Jan Hoffmann, Anett Pötsch, pa skorajda zagotovo ne bo nastopila zaradi poškodbe kolena.

Sanda Dubravčić je v Innsbrucku dokazala, da spada v svetovno elito v umetnostnem drsanju, pri čemer je navdušila opazovalce s svojo težko kombinacijo skokov, v kateri je izvedla tudi takšen ognjemet skokov, kakršen je kombinacija dvojni axel - trojni toeloop - dvojni rittberger, potem pa je na tiskovni konferenci povedala, da pripravila za Hartford prosti program, v katerem bo morda prikratk izvedla dvakrat zapored v neprekinjeni kombinaciji trojni toeloop. V poletnih mesecih je Sanda Dubravčić trenirala v Colorado Springsu pri sloviem Carlu Fassiju, njen napredek pa je posebej očiten v obveznih likih. To pa je bila doslej Ahilova peta v tekmovalnih programih Sande Dubravčić.

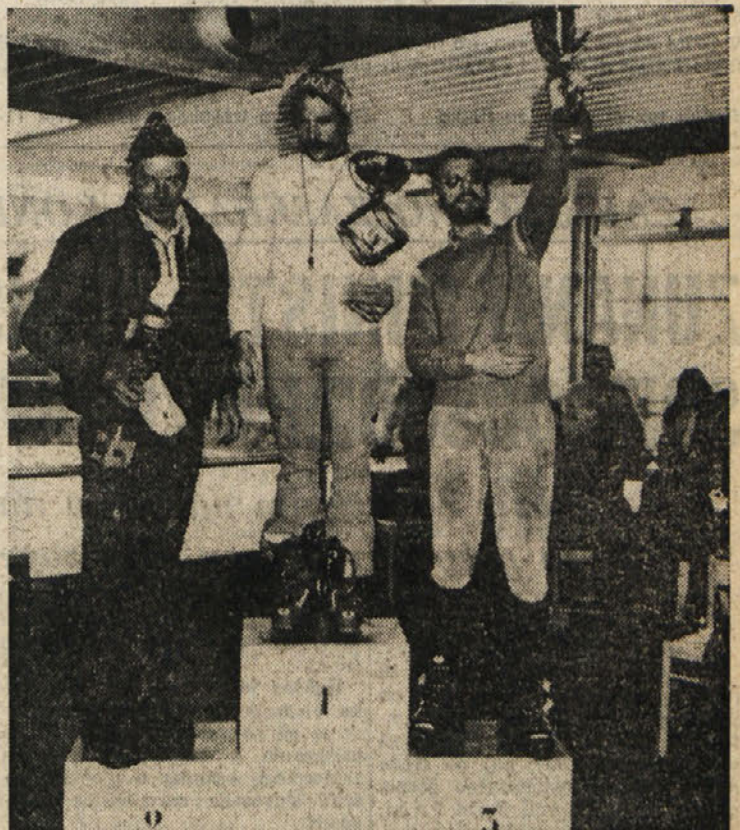
Zanimivo je vsekakor, da je agencija UPI poročala o izrednih tehničnih sposobnostih Sande Dubravčić, že z evropskega prvenstva v Göteborgu 1980, kjer je izvedla petero trojnih skokov, pa je bila zvezda v prostem programu, obenem pa je osvojila emalo srebrno kolajno za svoja nastopa v kratkem in prostem slogu. Sanda Dubravčić je pokazala v Innsbrucku 1981 neverjetno stabilnost, s pravim ognjemetom težavnih skokov pa je navdušila tudi svojo trenerko Hildo Mudro, ki spada v najvišji razred svetovnih trenerjev, saj je bila pred leti trenerka Ondreja Nepele, petkratnega evropskega prvaka in trikratnega svetovnega prvaka v umetnostnem drsanju, pred letošnjo sezono pa je prišla v Zagreb, kjer raste talentiran mladi rod.

Sanda Dubravčić je dobila na evropskem prvenstvu v Innsbrucku 1981 povprečno oceno 5,8 za tehnično težavnost v njenem prostem programu, medtem ko je bilo tudi poprečje ocen za umetniški vtis med 5,6 in 5,7 s čimer si je zagotovila v prostem programu odlično drugo mesto, takoj za evropsko prvakinjo Denise Biellmann (Švica), s petim mestom v obveznih likih in drugim mestom v kratkem programu pa je dokazala, da je v samem vrhu evropskega u-

NA SVETOVNEM PRVENSTVU

metnostnega drsanja. Denise Biellmann je za sedaj še razred zase v evropski konkurenci, če ni prisotna tudi Anett Pötsch, v Innsbrucku pa so potrdile svojo visoko kvaliteto raven tudi Claudia Kristofics-Binder (Avstrija), Kristina Wegelius (Finska), Katarina Witt (Nemška demokratska republika) in Deborah Cottrill (Velika Britanija), ki je vodila po obveznih likih in kratkem programu, vendar je potem živčno klonila in dvakrat padla v prostem programu. In prav svetovno prvenstvo v Hartfordu bo dokončno razrešilo vprašanje, ali je Sanda Dubravčić že dosegla takšno tekmovalno zrelost, da bi lahko tudi na najzahtevnejših tekmovalnih, kakršna so svetovna prvenstva, dokazala, da je že v šestnajstem letu prešla v eno izmed najboljših članic na svetu v umetnostnem drsanju.

ACO PASTERNAK

Organizatorji nedeljskega veleslalomu na 13. zimskih igrah so med najuspešnejše udeležence in društva razdelili številne pokale in druga priznanja (Foto Šik)

ODBOJKA

V MOŠKI C-2 LIGI

Kljub zvrhani meri prizadevnosti Olympia tokrat ostala praznih rok

V ženski D ligi slogašice popustile v ključnih trenutkih

Olympia — Libertas Fiat Comolli 3:1 (5:15, 15:11, 9:15, 10:15)

OLYMPIA — Kuštrin, Dornik, Maraz, Kolenc, Markozić, M. in S. Čotić, Terpin, Košić, Spacapan.

Kljub veliki prizadevnosti in zvrhani meri dobre volje, je morala Olympia praznih rok z igrišča. Slovenska ekipa je sicer slabo začela in prvi set izgubila, v nadaljevanju pa je nudila močan odpor nasprotniku in pokazala zelo živahno igro. Kljub vsem naporom pa je, žal, zmagala le v drugem setu.

Naši fantje so že v uvodnih potezah večkrat spravili nasprotnika v težave, vendar so v odločilnih trenutkih zaradi nezbraniosti in prevelike napetosti prepustili gostom prvi set. Kraševci pa so se v drugem nizu zbrali in ga brez večjih težav osvojili. Tudi v tretjem nizu ni gostujoča ekipa delala prevelikih težav razgiranim domačim. V zadnjem in odločilnem setu sta si bili ekipi znova enakovredni. V ključnih trenutkih pa so bili Jamelci le prisiljeni.

P. I.

V zelo pomembni tekmi, ki so jo Kraševci odigrali prejšnjo soboto v nabrežinski telovadnici z drugo postavo Rocola, bi morala pasti odločitev o drugem mestu v skupini, ki se daje možnost za napredovanje. Zaradi nenadne bolezni dveh ključnih igralcev ter zaradi neopravičljive odsotnosti Žerjale, so domačini s čistim 3:0 podlegli nasprotniku, ki si je skoraj matematično zagotovil drugo mesto v skupini. Če bi rdeči belci zaigrali v popolni postavi, bi prav gotovo strli odpor gostov. Najbolj borben je bil drugi set, v katerem so Kraševci vodili že 14:12, a so jih gostje po nepotrebnem dohiteli in premagali.

Kras — Roc B 0:3 (10:15, 14:16, 9:15)

KRAS: Jože Jani, Bitežnik, Budin, Gruden, Marušić in Igor Milč.

ZENSKA D LIGA

Julia — Sloga 3:2 (15:13, 2:15, 5:15, 15:10, 15:13)

SLOGA: Adam, Benčina, Grgić, Kovačić, Anamarija in Lucka Krizmanec, Sosti, Vrdalica.

Slogašice bi proti Julii dosegle kaj več, če bi v ključnih trenutkih naredile precej nedopustnih napak.

Prvi set je Sloga zgubila zaradi nepazljivosti, saj je vodila od samega začetka. V drugem in tretjem nizu pa je jasno dokazala (izid to zgornjo poročilo), da je bila močnejša od nasprotnice. Tudi v ostalih dveh setih so slogašice pokazale svojo premoč in stalno vodile, v ključnih trenutkih pa so popustile in predale zelo pomembni točki. Pri tem ima sicer zelo veliko «zaslug» tudi pristranski sodnik.

Sedaj čaka Sloga težka naloga, saj se bo morala boriti za obstanek v ligi in vsaka tekma bo odsej izredno pomembna.

PROMOCIJSKA LIGA

Olympia — Libertas 0:3 (3:15, 7:15, 8:15)

OLYMPIA: Devetak, Malič, Poljanec, Rustja, Terpin, Uršič.

Na pustno nedeljo je tudi druga ekipa goriške Olympije doživela poraz na domačem igrišču, česar je krivo dejstvo, da je nastopila v okrnjeni postavi (pa tudi neprimerno datum). Olympijci so pokazali medlo igro in so naredili vrsto tehničnih napak, zaradi česar lahko rečemo, da je rezultat popolnoma pravičen.

1. MOŠKA DIVIZIJA

Jamjle — Fides Intrepida (Grazež) 3:1 (12:15, 15:13, 15:11, 15:13)

JAMJLE: Šoban, Gergolet, Devetak, F. in M. Bagon, Semolič, Klanjšček, P. Bagon, Pahor.

Proti solidni ekipi Fides Intrepida iz Grazeža so Jamelci igrali nov par točk in tako dosegli tretjo prvenstveno zmago. Domačini so končno nastopili v popolnejši postavi.

V PRVENSTVU DEČKOV

KOŠARKA

V slovenskem derbiju novi točki za Kontovel

Kljub dobri igri v drugem polčasu Jadran ni nadoknadil zamučenega - Okrnjena postava Bora odpravila Barcolano

Kontovel — Jadran 88:74 (46:31)

KONTOVEL: Danieli 4, Emil 8, Grilanc 6, Tiera 4, Pertot 0, Škabar 18, Stare 48, Brischia, Furlan.

obrambi precej pesali. Upajmo, da je bil vsega tega kriv sama pust, ker šokljive varovance sedaj čaka težko srečanje. Na stadionu «I. maj» bo v soboto v gosteh Ferrovioirji, ki je še nepremagani v vrhu lestvice.

JADRAN

JADRAN: Granier 2, Persi 4, Jerič, Košta 22, Guštin 2, Fabi 8, Ferri 36.

Kontovelci so osvojili četrti par točk, in to v slovenskem derbiju proti ekipi Jadran. V prvem polčasu so domačini zaigrali boljše od nasprotnika in si priigrali zanesljivo prednost. V drugem polčasu so jadranci močno reagirali, vseeno pa jim ni uspelo nadoknaditi zamujeneja. Kontovelci so torej povsem zasluženost zmagali, četudi so nasprotniki včasih bili boljše od domačinov. Pri Kontovelu se je izkazal Škabar, medtem ko sta se pri Jadranu posebno odlikovala Ferri in Košta.

SMUČANJE

Srebo za Cerkovnika na študentskih igrah

Na univerziteti v Jaci je v moškem slalomu zmagal Čehoslovak Zeman, pred Jugoslovancem Cerkovnikom. Tretji je bil Bolgar Popančev.

V Trbižu se bo danes začelo mednarodno smučarsko tekmovalstvo za pokal Aškovega vojvode. Pokal bo dobila ekipa, ki bo imela najboljšo uvrščena tekmovalca v slalomu in veleslalomu (ta bo na sporedu jutri).

UMETNOSTNO DRSANJE

Not poročajo iz Berlina, je znana vzhodnonemška umetnostna drsalca Anette Pötsch opustila aktivno nastopanje.

BOKS

Bruce Fitzgeraid umri za posledicami dvoboja EASTON (ZDA) — Boks je terjal še eno mlado življenje. Dvanajst ur po dvoboju proti J. C. Johnsonu je včeraj umrl 24-letni ameriški boksar Bruce Fitzgeraid. Predno je sodnik srečanje prekinil, je mladi Fitzgeraid doživel kar štiri KO. Ob zadnjem je padel v nezavest, iz katere se ni več prebudi.

OBVESTILA

SPK Čupa skilleuje v petek, 6. t.m., ob 20. uri v gostini Silverst v Nabrežini sestanek odbornikov.

SD Mladina obvešča, da bo jutri, 5. marca, ob 20.30 v domu «Albert Širka» Alojz Abram prikazal diapozitive o planinstvu s temo «Pot prijateljeva».

SD Bor obojbarska sekcija obvešča, da bo seja sekcije jutri, 5. t.m., ob 20. uri.

V MLADINSKIH PRVENSTVIH

OBILICA ZADETKOV V MREŽAH NAŠIH EKIP

V devetih odigranih tekmah so dale le 3, prejele pa kar 34 golov

KADETI

IZIDI

Zaule - S. Marco 0:3; Stock Portuale 1:0; Rosandra - Opicina 3:0; Edil Adriatica - Breg 5:1; Costalunga - Roianese 3:0; Supercaffè - Fortitudo prekinita.

LESIVICA

Costalunga 35; Edil Adriatica 28; Libertas 23; Fortitudo 22; Opicina in Portuale 18; Supercaffè in S. Marco 17; Rosandra 14; Zaule in Stock 11; Roianese 10; Breg 9.

NARAJAJNIKI

Vesna - Domio 0:0

VESNA: Savarin, Zarotti, Ciachi, Musizza, Tamaro, Puntari, Altin, Del Bello, Candotti, Švab, Žužek.

Vesna je proti Domiu osvojila točko, čeprav bi si z malo več sport. Pomanjkanje nekaterih standardnih igralcev se je poznalo, saj se je igra odvijala pretežno na sredini igrišča in vratarja nista bila skoraj nikdar zaposlena.

SKUPINA B

IZIDI

Don Bosco - CGS 0:3; Primorje - Kras 2:0 (brez borbe); Primorje - Inter TS 1:1; Stock - Olimpia 0:4; Vesna - Domio 0:0.

LESTVICA

CGS 25; Olimpia 21; Primorje 20; Inter TS 17; Domio 15; Vesna 14; Don Bosco 13; Primorje 13; Stock 6; Kras 2.

NAJMLAJŠI

Breg - Campanelle 0:6 (0:3)

BREG: Zupin, Olenik, Štrajn, Rapotec, Di Donato, Ciachi, Barut, Smotlak, De Martin, Godina, Tul. Močni nasprotniki in poškodba vratarja so vzrok hudega poraza mladih Brežanov.

OLIMPIA — Primorje 4:0 (2:0)

PRIMORJE: Spadoni, De Bernardi, Nabergoj, Malalan, Zanolich, Depase, Glavina (Zadev), Celea, Kemperle, Comino, Capuano.

V gosteh proti solidni ekipi Olimpia so najmlajši predstavniki Primorja ponovno predali nasprotniku obe točki. Sam izid srečanja jasno priča, da so domačini zmago zaslužili. «Rdeče-rumeni» so v tem srečanju igrali v zelo okrnjeni postavi.

SKUPINA A

IZIDI

Breg - Campanelle 0:6; Montebello - Costalunga 0:1; Fortitudo - Poniziana prekinita; Libertas - Portuale 3:0; S. Vito - S. Luigi For You 2:1.

LESTVICA

Fortitudo 24; Poniziana 23; Libertas in Campanelle 22; S. Vito 21; Costalunga 16; S. Luigi For You 15; Portuale 11; Blue Star 10; Montebello 9; Zaule 4; Breg 1.

SKUPINA B

IZIDI

Inter TS - Giarizzone 0:4; Olimpia -

Primorje 4:0; Supercaffè - S. Andrea 3:1; CGS - Triestina 1:1; Chiarbola - Zarja 12:0.

LESTVICA

Triestina 25; Supercaffè, Olimpia in Chiarbola 20; S. Andrea 18; Roianese 17; CGS 14; Inter TS 13; Giarizzone in Esperia, S. Giovanni 11; Primorje 5; Zarja 0.

ZACETNIKI

Giarizzone — Gaja 5:0 (1:0)

GAJA: Kočvar, Baldissin, Leone, Ota, Canziani, A. Kralj, V. Kralj, Cerne, Spehar, Milković, Čuk.

Prvi prouvrščeni ekipi Giarizzone so gajevci držali le prvi polčas, ko so se kolikor toliko dobro branili in prešli le en gol, niso pa nikakor tako igrali na sredini igrišča in v napadu.

V drugem polčasu pa je prišla na dan boljša telesna in tehnična pripravljenost Giarizzone, ki so ne močnim gostom nasule še štiri gole.

ESPERIA SI — Primorje 0:0

PRIMORJE: Luksa (Costanzo), Maurovich, Reina, Sardo, Reganjin, Gava, Glavina (De Bernardi), Vascotto, Sardo, Pajnat, Fagin in Grandio.

V bistvu je izid srečanja pravičen, čeprav bi Prosečani z malo več športne sreče lahko tudi zmagali. Primorje je v prvem polčasu popolnoma nadigralo domačine, ki v tem delu srečanja sploh niso dali strela proti vratarju prosečke ekipe. Le v nadaljevanju so domačini postali nekoliko bolj prodorni, toda prosečka obramba je bila vedno na mestu.

SKUPINA A

IZIDI

Domio - Breg prekinita; Fortitudo - Libertas prekinita; Rosandra - Muggesana 0:1; S. Sergio - Portuale 0:0; Poniziana A - Soncini B 2:1.

LESTVICA

Libertas 22; Poniziana 21; S. Sergio 17; Muggesana 16; Soncini B, Costalunga in Portuale 14; Fortitudo 13; Rosandra 12; Domio 6; Breg 0.

SKUPINA C

IZIDI

Giarizzone - Gaja 5:0; Poniziana B - Supercaffè 0:1; Esperia SI A - Primorje 0:0; Chiarbola B - S. Andrea A prekinita; Opicina - S. Luigi For You 0:1.

LESTVICA

Giarizzone 25; Supercaffè 21; Esperia SI A 19; S. Luigi For You 18; CGS in S. Andrea 17; Primorje 13; Opicina 8; Poniziana 7; Chiarbola 6; Gaja 1.

CICIBANI

Fortitudo A - Chiarbola 0:3; Zaule A - Breg prekinita; Portuale B - Soncini B 2:3; Rosandra - Domio prekinita; Poniziana A - Costalunga 6:2.

LESTVICA

Poniziana 26; Muggesana 24; Zaule 21; Chiarbola 19; Soncini 17; Breg 12; Rosandra 11; Fortitudo 9; Costalunga 7; Domio 6; Portuale 3.

SKUPINA C

IZIDI

Opicina - Libertas 1:8; Zaule B - Primorje prekinita; Esperia SI B - S. Luigi For You 1:4; Giarizzone - S. Andrea 1:0; CGS - S. Vito 4:1.

LESTVICA

S. Luigi For You 23; CGS 21; Libertas in Giarizzone 20; Opicina in S. Andrea 12; Zaule, Esperia SI, S. Vito 8; Primorje 5.

MLAJŠI CICIBANI

IZIDI

ZAKLJUČENO ZASEDANJE KONFERENCE OAE

ZUNANJI MINISTRI AFRIŠKIH DRŽAV SPET OBSODILI JUŽNOAFRIŠKI REŽIM

Poziv Združenim narodom naj sprejme-
jo gospodarske sankcije zoper Pretorio

(Dopisnik Dela
za Primorski dnevnik)

NAIROBI — Zunanji ministri 30
neodvisnih afriških držav so ob
koncu enotedenske ministrske kon-
ference OAE v Adisu Abebi pozvali
varnostni svet OZN, naj do srede
aprila sprejme mandatne gospodarske
sankcije proti Južni Afriki.
Zavoljo njene nepopolnosti v raz-
reševanju namibijskega vprašanja.

Ministrska konferenca OAE sicer
ni v celoti razrešila vseh spornih
vprašanj, s katerimi se danes spo-
da črna celina. Dve najbolj koč-
ljivi med njimi, to je vprašanje
Zahodne Sahare in libijske vojaške
intervencije v Čadu, so preostali
do prihodnjega 18. vzhodnega sre-
čanja Organizacije afriške enotno-
sti, ki bo turnirja v kenijski prestol-
nici Nairobiu. V vmesnem času
pa bosta ti dve vprašanji obravna-
vala posebna komiteja šefov držav.
Čadsko vprašanje je sicer izvalo
ostre napade sudanskega in egip-
tanskega predstavnika na rovaš Li-
bije, vendar pa se zdi, da na sploš-
no ni vplivalo na potek ministrske
konference in da so afriške
države prislutile libijskim zago-
tovilom, da bo do morebitne zdru-
žitve s Čadom prišlo šele po re-
ferendumu v obeh deželah. Libija
si bo tudi privzela za trojno
srečanje v Ndjameni s udeležbo
Libije, Čada in Nigerije.

Toliko ostreje pa je bilo sta-
lišče ministrske konference zastra-
niti namibijskega vprašanja. V sklepi
resolucije so zunanji ministri ostro
obsojili južnoafriško nepopolnost
kot tudi nene aversivne akcije pro-
ti sosednjim afriškim državam.
Pozvali so varnostni svet OZN, naj
se sestane najpozneje do srede
aprila ter sprejme mandatne gos-
podarske sankcije proti Južni Af-
riki. V primeru pa, da bo spre-
jetih teh sankcij onemogočeno z
teto, bodo afriške države terjale
vredno zasedanje generalne skup-
ščine OZN, na katerem bi raz-
pravljali o nadaljnjih akcijah pro-
ti Južni Afriki. Afriški zunanji
ministri so se zavzeli tudi za pove-
čano pomoč namibijskemu osvobo-
ditnemu gibanju SWAPO.

Ministrska konferenca OAE je
obtemenila pozvala ZDA in druge
člane zahodne kontaktne skupine,
ki so doslej posredovale v nami-
bijskem vprašanju, naj izvedejo us-
treden pritisk na Južno Afriko,
da bi spremenila svoje nepopolne
stališče. V bistvu gre torej za
nekakšno preizkušnjo dejanske pri-
pravljenosti Zahoda, v prvi vrsti
pa nove Reaganove administraci-
je, da prispeva k razrešitvi po-
slednjega kolonialnega vprašanja
na afriških tleh: kolikor se bo
Zahod v varnostnem svetu zatekel
k vetu, bo doživel splošno obsodbo
na izrednem zasedanju generalne
skupščine OZN. Kot je bilo slišati
v ministrskih krogih v Adisu Abebi,
želijo dati afriške države Reagan-
ovi administraciji dovolj časa za
razmislek.

Vtem pa je tudi gostitelj bližnje-
ga 18. vrha Organizacije afriške
enotnosti in njen predsednik za čas
prihodnjega leta dni, kenijski vo-
ditelj Daniel Arap Moi v Nairobiu
najostreje obsodil »nečloveško na-
ravos južnoafriškega režima in kri-
tiziral tiste države — pri čemer
je imel v mislih predvsem ZDA —
ki se obočevajo napasti politiko
apartheida zato, ker štejejo Južno
Afriko za »zanesljivi člen v var-
nosti Zahoda«. To pa je zgrešeno,
je poudaril predsednik Moi, saj
notranje razmere v Južni Afriki
dejavno predstavljajo resno gro-
žnjo mednarodnemu miru in varno-
sti. Moi je poziv Reaganovi admi-
nistraciji, naj zavzame odločnejše
stališče do južnoafriške rasistične
politike, ima še toliko večjo težo
zato, ker velja Kenija za sicer
naklonjeno ZDA in jim je morda
lani denimo odobrila vojaške olaj-
šave.

Ministrska konferenca OAE je
drugačje potekala tudi v znamenju
globoke gospodarske krize, s kate-
ro se ta čas spopada črna celina.
O čemer pričajo tudi skromnejši
proračuni organizacije za prihodnje
leto. Kot je opozorili generalni se-
kretar OAE, Edem Kodjo, je skoraj
polovica članic zakasnila v iz-
plačevanju svojega prispevka v
proračun organizacije, pri čemer je
omelil, da sta do oktobra lani v
celoti poravnali svoje obveznosti
le dve članici, to je Malavi in
Kenija.

TIT DOBRŠEK

● Harej

(Nadaljevanje z 2. strani)

prave v deželni svet Furlanije-
Julijske krajine o zakonskih osnut-
kih za zaščito manjšin, razlašanje
zemlje in diskriminacijo do slo-
venskega govornika na javnem sved-
rovanju, ki so ga podprle vse sin-
dikalne organizacije in krajevne
stanovne. Te se samo po sebi po-
stavljajo vprašanje o resnični volji

po brezkompromisnem uveljavljanju
enakopravnosti obeh narodov in
jezikov.

Kakšna je po vašem mnenju lah-
ko vloga krajevnih ustanov, pred-
vsem pa pokrajinske uprave, da bi
prispevale k čimprejšnji odobritvi
zakonskega osnutka o globalni za-
ščiti slovenske narodnostne skup-
nosti?

Krajevne ustanove že po svojem
skupnostnem značaju in pristojno-
stih težijo za cilji, ki jih druge
organizacijske skupnosti in obče-
stva ne morejo doseči. A tu go-
vorimo o krajevnih ustanovah na
Tržaškem, Gorškem in v videmski
pokrajini, kjer žive prebivalci slo-
venske narodnosti. Te ustanove
morajo opravljati svojo glavno dol-
žnost, ki je skrb za skupni blagor
občanov, če sicer tudi za sloven-
ski del prebivalstva, da svobodno
in nemoteno razvija svoje prirod-
ne lastnosti. Prav v tej smeri smo

poudarjali in poudarjamo velik po-
nem celovite zakonske zaščite.

Tržaška pokrajina ima že v svo-
jem programskem dokumentu in v
tekstu političnega sporazuma več-
ne odstavke, kjer piše, da bo po-
krajina povzela pobude pri itali-
janski vladi, da ta predloži parla-
mentu osnutek za globalno zaščito
slovenske narodne skupnosti, ker
je mnenja, da je nakopravnost
med narodoma na vseh ravneh po-
gotj za nadaljnji prispevek sloven-
ske skupnosti v smeri razvoja re-
publike, ki je nastala iz odprni-
stava in izhaja iz natančnih določb
italijanske ustave.

Pokrajina more tudi preko strank,
ki so zastopane v svetu — med
njimi so tudi vladne stranke —
pospešiti postopek, da dosežemo
v kratkem času celovito zaščito na-
še narodne skupnosti. Potrebna so
pa nenehna volja in pogosta pri-
merna dejanja.

SEŽANA — Carinik na mejnem
prehodu Fernetiči je v rezervnem
kolesu avtomobila turškega držav-
ljana 46-letnega Bozkurt - Huseyina
Turguta našel sedem kilogramov
heroina. »Šesti čut« carinika tudi
tudi razmišlja in dobro opazuje. Prav-
zaprav je po svojih uspehih najbolj-
ši delavec na sezanskih carinarnici.
Za svoje uspešno delo je leta 1976
dobil tudi plaketo varnosti republi-
škega sekretariata za notranje za-
deve. »Taki delavci si carinska
služba želi še več. To njegovo od-
kritje pa sploh ni slučajno.«

Pred sabo vidi Marjan veliko
»čabo«, turškega državljanja, ki pe-
lje v tujino kar nekaj velikih stva-
ri. Preveč! Na zadnjih sedežih in
v prtljajniku ima natlačene karto-
naste skatle s hrano: oljke, sir, ko-
stanj... zakaj ima toliko hrane?...
Je že sumljiv! Zato mora iz vrste,
ob stran ceste. Marjan si odleže
potni list, turškega državljanja pa

neštetokrat vpraša: »Dober dan.
Za prijavit?«

O Marjanu pove upravnik sezans-
ke carinarnice, da je eden naj-
bolj izkušenih carinikov, ki ima
dobro razviti »šesti čut«, ki misli,
razmišlja in dobro opazuje. Prav-
zaprav je po svojih uspehih najbolj-
ši delavec na sezanskih carinarnici.
Za svoje uspešno delo je leta 1976
dobil tudi plaketo varnosti republi-
škega sekretariata za notranje za-
deve. »Taki delavci si carinska
služba želi še več. To njegovo od-
kritje pa sploh ni slučajno.«

Pred sabo vidi Marjan veliko
»čabo«, turškega državljanja, ki pe-
lje v tujino kar nekaj velikih stva-
ri. Preveč! Na zadnjih sedežih in
v prtljajniku ima natlačene karto-
naste skatle s hrano: oljke, sir, ko-
stanj... zakaj ima toliko hrane?...
Je že sumljiv! Zato mora iz vrste,
ob stran ceste. Marjan si odleže
potni list, turškega državljanja pa

avtomobil... Huseyin Turgut. V tre-
nutku se mu zadi znan. Da, pred
tremi leti je prav Marjan zausta-
vil istega vozilca, v istem avtomobi-
lu, le da se je takrat vozil iz
Svvice skozi Jugoslavijo proti Tur-
ciji; torej v obratni smeri. Takrat
se je odločil za natančen pregled
s posebnim rentgenskim aparatom
(ki ga cariniki imenujejo »inspek-
tor«). Odkril je skrivališče »ebun-
ker« v blatniku: skrivališče je bilo
tedaj prazno, tako da kljub izpra-
ševanju, Turgutu niso mogli nič
sarat in so ga izpustili.

Sedaj je spet tukaj, toda tokrat
je videti precej bolj zbežan; kot
takrat daleč v letu 1977. Carinik
se odloči za podrobnejši pregled.
Če kaj tihotapi, je iz Turčije te
mamilo. Tako išče in išče in se na-
posled loti še rezervnega kolesa,
ki se mu zadi takoj nekoliko te-
žje. Iz zračnice skuša sprazniti
traj, pa ga skorajda ni. Potežka
še enkrat — v njej se nekaj pre-
mika. »Hašiš« vpraša Turguta, ta
pa, bled, samo odkima.

Če ni hašiš, je kaj bolj močne-
ga, to je Marjana vznemirilo. »Še
dobro, da sem ravnal previdno.«
si je mislil, ko je za vsak slučaj
in za varnost ob sebi imel še mi-
ličnika, ki je budno pazil na Tur-
guta.

Kdo ve, kako bi lahko reagirala
taka »velika riba« tihotapske mreže.

Sedem kilogramov heroina je men-
da ena največjih količin tega ma-
mila, ki so ga v Jugoslaviji uspe-
li naenkrat zaseči. Sicer pa so uspe-
hi proti razpečevalcem mamila v
zadnjem času vse večji. Samo lani
so v naši državi odkrili 301 kilo-
gram heroina.

Po uradnih podatkih stane kilo-
gram heroina v Jugoslaviji deset
milijonov dinarjev na črni borzi.

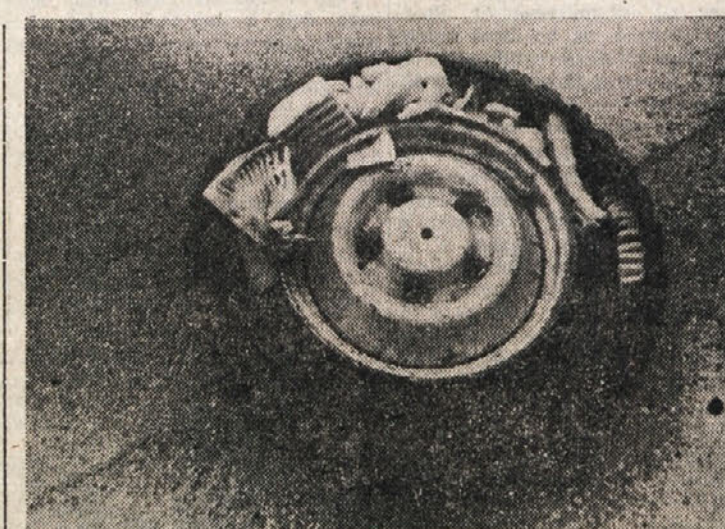
Uspešnega carinika smo povpra-
šali, da bi nam našel nekaj »pov-
prejšnjih uspehov pri delu na mej-
nih prehodih. Toliko jih je bilo, da
se vseh res ni mogel spomniti. Po-
vedal nam je, da je 29. novembra
1975 v bunkeru »nekega grškega
avtomobila odkril 22 kilogramov
zlatnine. Leta 1977 je v Ljubljani
sklenil steno pod tapeto našel 183
tisoč nemških mark. Nedvomno je
odkril tudi konkretni dokument, s
katerim so skušali v Jugoslavijo
»evuiziti« pet težkih motorjev (4
in 6 v kawasakih). Vsako leto odkri-
je najmanj 3 do 4 milijone tihotap-
skega blaga. Letos bo ta vsota
precej višja. Za carinikov trud po-
deljivo vsako leto priznanja ali tudi
denarne nagrade, ki pa seveda niso
sorazmerne z denarnimi vrednostmi
posameznih uspehov. Carinik
Marjan je nagrade in priznanja do-
bi še vsa leta, odkar dela na se-
žanskih mejnih prehodih in jih bo
prav gotovo tudi v bodoče.

BORIS SULIGOJ

NAJVEČJA NAJDBA MAMIL V SLOVENIJI

Carinik pri Fernetičih odkril 7 kg heroina v rezervnem kolesu turškega avtomobila

»Šesti čut« carinika je privedel do pomembnega odkritja
Turka je ustavil že pred leti, vendar takrat ni imel mamila

Rezervno kolo, v katerem je bilo skrito mamilo

DO 21.000 DINARJEV ZA TELEFONSKI PRIKLJUČEK

Telefonske težave za piranske občane

Že govorijo o podrazitvi telefonskih priključkov

PIRAN — Na telefonski priklju-
ček so stanovalci novega naselja
Razgled nad Piranom čakali dolga
leta. Različno: eni so svoje hiše
sežidali že leta 1974, drugi 1977.
eni so za sekundarno telefonsko o-
mrežje že takrat pred dolgimi leti
plačali 5000 dinarjev. Drugi so isto
vso plačali šele sedaj. Preprosto
zato, ker je bil v nekaterih pogod-
bah za zidavo nekaterih stanovanj-
skih hiš prispevek za PTT omrežje
vpisan, drugačnega hiš ni bilo. Sedaj
je sicer težko trditi, kdo od obojih
je na boljšem. Pet tisoč dinarjev
je bilo pred petimi leti nedvomno
več, kot je danes; vendar je nedvom-
no težje plačati ta prispevek sku-
paj se z ostalimi izdatki za telefon-
ski priključek.

Stanovalci iz iste ulice so za to,
da jim bo lahko doma »bližnji pri-
hodnosti« brnel telefon, plačali vsak
drugačno vsoto, poleg omenjenih
pet tisočakov za sekundarno tele-
fonsko omrežje, so plačali še 5.250
dinarjev za sam priključek. Za tele-
fonsko omrežje približno tisoč din-
narjev; za telefonski aparat 1400
dinarjev. Ob omarike sekundarne
ga omrežja do svojih hiš so si mo-
rali telefonski kabel priskrbiti sa-
mi — (15 dinarjev dolžinski meter)

tudi jarek so morali skopati, seve-
da sami (eni so imeli do omarike
pet metrov, drugi pa 50 metrov).
Vendar so bili delavci, ki so do-
poldan kopali jareke za poštni tele-
fonski kabel prijazni in so se sta-
novalec ponudili, da bodo oni sko-
pali jarek se za tiste, ki so si hiše
sežidali predaleč od omarike tele-
fonskega omrežja. Tako so štirje
delavci v treh urah in pol popol-
danskega dela samo pri enem, ki
je imel hišo 50 metrov stran od
omarike, zaslužili 7000 dinarjev. Ob
tem pa so bili tudi »širokosrčni« in
so jamčili vsem, ki so jim v popo-
ldanskem času kopali jarek, da bo-
do zanje tudi zagotovili lahko pri-
skrbeli telefonski kabel. Ostali, ki
so si sami kopali jarek, pa se bodo
morali znanjati.

Tako so stanovalci istega naselja
(Razgled pri Belem križu) in celo
iste ulice v piranski krajevni skup-
nosti, v istem času, različno pla-
čali vse prispevke skupaj za nov
telefon — 13 do 21 tisoč dinarjev.
Vendar so kljub vsem zapletom,
nejasnostim in razlikam imeli pre-
cej sreče. Še zmeraj bodo namreč
dobil telefon po smešno nizkih ce-
nah. Slovenski poštarji se že na
vse pretege trudijo, da bi še v
marchu dosegli podrazitve za tele-
fonski priključek s 5.250 dinarjev
na 21.500 din. Tisti stanovalec, ki
je sedaj plačal 21.000 din bo ob
dražem priključku moral plačati
kar 37 tisoč dinarjev. Ta številka
pa bi mu zagotovo dala misliti, če
se mu telefon še plačala, ali ne.

BORIS SULIGOJ

TAK JE MONTECITORIO

V dvorani puščoba v jedilnici dren

RIM — »Od 3. marca 1981 je
vstop v spomnostno restavracijo
med 13. in 14. uro dovoljen samo
poslanecem sedanje zakonodaje. Na-
pis take vsebine se je večerja poja-
vil na vratih jedilnice poslancev,
funkcionarjev in kronistov Monte-
citoria. Le za trenutke so prisotni
pomislili na pustno šalo kvestorjev
KD - KPI - PSI, saj za kar kmalu
spoznali kruto resnico. Odslej si
bodo lahko ob običajni konici med
13. in 14. uro privzeli dušo le
»aktivni« poslanci, o se pravi le
tisti, ki so bili izvoljeni na zad-
njih političnih volitvah.

Ob vsem tem se kar čudno sliši,
da je v jedilnici poslanske zbornice
če tak dnev, ko pa smo navajeni,
da je dvorana zbornice premočno
krat skoraj prazna. Na tihem se
tudi sama po sebi vsiljuje domne-
va, da bo ukrep sprejeli, da bi
poslance obvarovali pred utesi kro-
nistov poslanske zbornice. Kvestorji
so namreč poudarili, da je ukrep
skrajno prežen, saj bodo bivšim
poslancem, navdušeni do predsednika
ustavnega sodišča, dovolili, da se
za majhen denar okrepčajo.

LONDON — Britanski prestolona-
slednik princ Charles si bo na del
zakonski jarem 29. julija in to ne
v westminstrski opatiji kot to na-
reka tradicija, temveč v katedrali
sv. Pavla v Londonu. Glasnik kral-
jevice Elizabete je večerja izjavil,
da so kralj poroke med Charlesom
in Dian Spencer spremenili, ker
je v katedrali več prostora za
goste.

DZAKARTA — Vsaj 65 oseb je
prejšnji mesec umrlo zaradi epi-
demije driske na otoku Maluku v
vzhodni Indoneziji. Vest je posre-
dovila kraljeva tiskovna agencija
»Antara«, ki ugotavlja, da je tako
smrtnost povzročila pomanjkanje
zdravil.

PAVEL PETRICIG

TUDI EDVARD GIEREK BO MORAL OPRAVIČITI DIPLOMO RUDARSKEGA INŽENIRJA

V okviru moralizacije na Poljskem preiskava o akademskih diplomah nekdanjih voditeljev

Komisija senata politehnike v Krakovu bo proučila vse sporne primere

VARSAVA — V občini kampanji
proti državnim in partijskim vodite-
ljem, ki so izkoristili svoje položaje
niso priznale niti doverljajim
najvišjim poljskim osebnostim. Do
sedaj pa so v glavnem govorili le o
političnih napakah Edvarda Gierka.
Piotra Jaroszewicza in nekaterih
drugih članov politbiroja. V zadnjem
času pa se pojavljajo tudi spisi, v

katerih jim pripisujejo tudi druge
napake moralne in etične narave.

Vseučiliška komisija neodvisnega
samoupravnega sindikata »Solidar-
ność«, bivši minister za notran-
je zadeve Francizek Szlachetka, bi-
viši član politbiroja Stanislaw Kowal-
czyk in bivši ravnatelj železarne »La-
ni« Josef Blaszczak.

Skandal se je razpijel, ko so
na nekem smetišču našli stari indeks
Zdzisława Grudziņa. V indeksu je
pisalo, da se je Grudziņ prejšega se-
ptembra lotil študija metalurške eko-
nomije. Z 26. septembra je opravil
izpit iz kemije, 30. septembra iz
matematike in 4. oktobra iz fizike.
Tako je v dveh mesecih opravil vse
skušnje prvega letnika, v roku 15
mesecev pa je pridobil vseučiliški
diplom.

Sindikalna komisija je zahtevala
tudi, naj se preišče način, kako
je Edvard Gierek dobil naslov ma-
gistra inženirja rudarstva upošteva-
joč dejstvo, da v arhivih rudarske
fakultete krakovske akademije ne
obstaja glede tega noben dokument.
Izražen je bil tudi sum o izvirnosti
inženirske diplome sina bivšega pre-
miera Jaroszewicza, znanega avto-
mobilskega prvaka Andrzeja Jaro-
szewicza, ki je samo v treh letih kon-
čal študije na krakovski politehnik.

Rektor krakovske rudarske in me-
talurške akademije ter namestnik
člana politbiroja CK Poljske združe-
ne delavske partije dr. Roman Ney
je imenoval posebno senatno komi-
sijo, ki bo preverila verodostojnost tu-
di drugih obtožb. Upoštevajoč, da gre
za »dobro ime in prestiž te visoke šole
bodo vse izsledke komisije posre-
dovali javnosti.

V razdobju 1965 - 61 so priredili
pri akademiji dveletne inženirske
študije za »zaslužne predstavnike me-
talurgije«. Diplome je prejelo več
kot 80 ljudi (v glavnem uradniki mi-
niststva za metalurgijo, ki niso
imeli odgovarjajočih kvalifikacij) kot
izraz »družbenega priznanja in ne
strokovne sposobnosti.

Potem so (1957 - 61) priredili ští-
riletne izredne študije za pomembne
politične delavce iz Katowic, od ka-
terih so mnogi prejeli diplome po
»krajšanem postopku«. Poljski tisk
ironično postavlja danes vprašanje:
ali je mogoče šlo za pravzaprav velika-
ne znanosti?

Uradništvo »Gazete Krakowskiej«
je nepričakovano prejelo pismo bive-
ga voditelja partije Edvarda Gierka,
v katerem piše:

»Vaša publikacija je še en paskvil
(sramotilen spis), s katerim se me-

me prejši med drugimi Edvard Gier-
kom, bivši prvi sekretar vojskovod-
je Grudziņ, bivši minister za notran-
je zadeve Francizek Szlachetka, bi-
viši član politbiroja Stanislaw Kowal-
czyk in bivši ravnatelj železarne »La-
ni« Josef Blaszczak.

Skandal se je razpijel, ko so
na nekem smetišču našli stari indeks
Zdzisława Grudziņa. V indeksu je
pisalo, da se je Grudziņ prejšega se-
ptembra lotil študija metalurške eko-
nomije. Z 26. septembra je opravil
izpit iz kemije, 30. septembra iz
matematike in 4. oktobra iz fizike.
Tako je v dveh mesecih opravil vse
skušnje prvega letnika, v roku 15
mesecev pa je pridobil vseučiliški
diplom.

Sindikalna komisija je zahtevala
tudi, naj se preišče način, kako
je Edvard Gierek dobil naslov ma-
gistra inženirja rudarstva upošteva-
joč dejstvo, da v arhivih rudarske
fakultete krakovske akademije ne
obstaja glede tega noben dokument.
Izražen je bil tudi sum o izvirnosti
inženirske diplome sina bivšega pre-
miera Jaroszewicza, znanega avto-
mobilskega prvaka Andrzeja Jaro-
szewicza, ki je samo v treh letih kon-
čal študije na krakovski politehnik.

Rektor krakovske rudarske in me-
talurške akademije ter namestnik
člana politbiroja CK Poljske združe-
ne delavske partije dr. Roman Ney
je imenoval posebno senatno komi-
sijo, ki bo preverila verodostojnost tu-
di drugih obtožb. Upoštevajoč, da gre
za »dobro ime in prestiž te visoke šole
bodo vse izsledke komisije posre-
dovali javnosti.

V razdobju 1965 - 61 so priredili
pri akademiji dveletne inženirske
študije za »zaslužne predstavnike me-
talurgije«. Diplome je prejelo več
kot 80 ljudi (v glavnem uradniki mi-
niststva za metalurgijo, ki niso
imeli odgovarjajočih kvalifikacij) kot
izraz »družbenega priznanja in ne
strokovne sposobnosti.

Potem so (1957 - 61) priredili ští-
riletne izredne študije za pomembne
politične delavce iz Katowic, od ka-
terih so mnogi prejeli diplome po
»krajšanem postopku«. Poljski tisk
ironično postavlja danes vprašanje:
ali je mogoče šlo za pravzaprav velika-
ne znanosti?

Uradništvo »Gazete Krakowskiej«
je nepričakovano prejelo pismo bive-
ga voditelja partije Edvarda Gierka,
v katerem piše:

»Vaša publikacija je še en paskvil
(sramotilen spis), s katerim se me-

če senca na mene in na mojo druž-
no. Prepričan sem, da bom imel pri-
ložnost, da pojasnim mnoge od teh
zadev. Sedaj pa želim pojasniti, da
sem v rudarstvu, v francoskih in
belgijskih premogovnikih, preživel
18 let.

V pismu se nato ugotavlja, da je
bila z odlokom od 8. januarja 1948
omogočena pridobitev naslova inžen-
irske stopnje ljudem, ki so to opravi-
čili z dolgoletno prakso v industri-
ji in da je to pravico izkoristilo
več tisoč ljudi.

»Na podlagi lastnih izkušenj pri
kopanju premoga v tako imenovanih
tenkih slojih sem o tej temi napisal
leta 1953 svoje diplomsko delo. Tezo
sem zagovarjal na krakovski rudar-
ski in metalurški akademiji. Promo-
tor je bil prof. Jerzy Rabstyn, čigar
ime je skupaj s petimi drugimi
na moji diplom.

Edvard Gierek nato navaja podat-
ke in datume verifikacije diplome
inženirja rudarstva ter na koncu
pisma postavlja vprašanje: »Komu
je do tega in kakšen je cilj kampan-
je, s katero se še danes črniho
moja oseba in člani moje družine?«

ILJA MARINKOVIČ

BENESKI DNEVNIK

Pobuda za ustanovitev večnamenske javne ustanove za beneško kulturo

»Inštitut za slovensko kulturo« bi moral združevati
dejavnost slovenskih organizacij v videmski pokrajini

ČEDAD — Obstaja določena raz-
lika med prvo in drugo dejavno
konferenco o kulturni dejavnosti v
Furlaniji - Julijski krajini. Na prvi
leto 1977 (odbornik Mizau) je pre-
vidovala neorganiziranost, ki se je
dejansko omejila na prevlado
velikih kulturnih organizacij in na
razpisitve sredstev 200 zasebnim
ustanovam.